



**ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ በኢትዮጵያ**

**የሰቆጣ ቃል ኪዳን**

**የባለድርሻ አካላት ትብብር እና ቅንጅት አተገባበር መመሪያ**



**ሐምሌ 2011 ዓ.ም.**

**አዲስ አበባ:**

**ኢትዮጵያ**



c4ie

**መቅድም**

የሰቆጣ ቃል ኪዳን እ.ኤ.አ. በ 2030 የህፃናትን የተመጣጠነ ምግብ እጥረት/መቀንጨርን/ ለማስቀረት በኢትዮጵያ መንግስት ቁርጠኝነት የተዘጋጀ መረሃ ግብር ነው። ሰቆጣ ቃልኪዳን ስርዓተ ምግብ ለኢኮኖሚ ልማት ያለውን መሰረታዊ አስተዋፅኦ በመገንዘብ መንግስት ለሰብዓዊ ልማት ያለውን ቁርጠኝነት ያረጋገጠበት ነው። ይህም የሚተገበረው በሁለተኛው ብሄራዊ የስርዓተ ምግብ ፕሮግራም (NNP II) ስር ነው። በቀጣይ የ15 ዓመታት መረሃ ግብር ይህ ፕሮግራም በአማራ እና በትግራይ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት በሚገኙና በተከሄዱ ተፋሰስ ከፍተኛ ተጽዕኖ በሚደርስባቸው 33 ወረዳዎች ይተገበራል። ሁለተኛው የብሄራዊ ስርዓተ ምግብ እቅድ (NNP II) እና የሰቆጣ ቃልኪዳን መቀንጨርን ለመቀነስ የስርዓተ ምግብ ተኮር እና አካቶ(Nutrition specific and sensitive) የተባሉትን የመተግበሪያ ስልቶችን ትኩረት በማድረግ ይንቀሳቀሳሉ። እነዚህ ስልታዊ አላማዎች እና ተግባራትም ሊፈጸሙ የሚችሉት በሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች የባለድርሻ አካላት ቅንጅታዊ አሰራር ብቻ ነው። የባለድርሻ አካላት ተነሳሽነት እና ቁርጠኝነት የተመጣጠነ ምግብ እጥረትን ለመቀነስ የሚስችል ሲሆን የሰቆጣ ቃል ኪዳን ዋና የትግበራ ዘዴም ነው ። ቃል ኪዳኑ ከተቋቋመበት ጊዜ ጀምሮ በተለያዩ ዘርፎች በርካታ ባለድርሻ አካላት ወደ ስራ ገብተዋል ። ከሰቆጣ በላይ የመንግስት ሴክተሮች ፣ ለጋሽ ድርጅቶች ፣ ፈጻሚ አጋር አካላት (IPs) እና ሲቪል ማህበረሰብ (CSOs) በሃገር፣ በክልል እና በወረዳ ደረጃዎች የሰቆጣ ቃል ኪዳን ባለድርሻ አካላት ናቸው ። ሆኖም የባለድርሻ አካላት ትብብር እና የአጋርነት አስተዳደር ስርዓት (MSCPM) ቢኖርም በሰቆጣ ቃል ኪዳን መረሃ ግብር ላይ ትልቅ ክፍተት ነበር ።

በንፁህ ብሄራዊ ደረጃ የባለድርሻ አካላትን ቅንጅትና ትብብርን ለማጠናከር የባለድርሻ አካላትን አጋርነት እና ቅንጅት መመሪያ (MSCPM) እና አጋዥ መጠቀም መሣሪያዎች ተዘጋጅተዋል ። ይህ መመሪያ የወረዳ እና ክልል የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካላትን እና የቴክኒክ ኮሚቴዎችን ወደ ስራ ለማስገባት ይረዳል። የተሻሻለ የባለድርሻ አካላት ቅንጅት ለስርዓተ ምግብ መረሃ ግብር ውጤታማ ትግበራ እና ትብብር አስተዋጾ ከማድረግም በላይ አሁን ያለውን የስርዓተ ምግብ ችግር እንዲሻሻል ያደርጋል። ይህ መመሪያ የአስተባባሪ አካላትን ለመቆጣጠርና ባለድርሻ አካላትን ለማሳተፍ፣ እድገትን ለመለካት፣ ተጠያቂነትን ለማረጋገጥ እና የፕሮግራሙን የባለቤትነት መንፈስ በመጨመር

ዘላቂ የሆነ የስርዓተ ምግብ አገልግሎት እንደሚያሳድግ ይታመናል። ከዚህ ጋር ተያይዞ ግንዘቤ ውስጥ የሚገባው የሰቆጣ ቃል ኪዳን ልምድ ማጎልበት ምርጫ እንደ መሆኑ መጠን መመሪያው ከባለድርሻ አካላት ጠቃሚ ሃሳብ ጋር በሚጣጣም መልኩ እንደሚሻሻል መታወቅ አለበት። ይህ መመሪያ ከሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች እና ከክልል መንግስታት ባሻገር ለሌሎች አካላትም ጠቃሚ ሊሆን ይችላል ፡ ፡ በመሆኑም የመረሃ ግብሩን ተግባራት ለማሳወቅና ቀጣይና መደበኛ ለማድረግ፣ በተለይም በሁሉም ደረጃ በማስረጃ ላይ የተመሠረተ ውሳኔዎችን ለመተግበር እና በአጠቃላይ የሰቆጣ ቃል ኪዳን ግቦችን እንዲሳኩ ለማድረግ ይህን መመሪያ እንዲጠቀሙ እንመክራለን ፡ ፡

**ምስጋና**

ይህ የባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና አስተዳደር (MSCPM) መመሪያ የተዘጋጀው በፌደራል፣ በአማራ እና ትግራይ ክልል ሰቆጣ ቃል ኪዳን ፕሮግራም ማስተባበሪያ ክፍሎች፣ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪና ቴክኒክ ኮሚቴዎች፣ ጽ/ቤቶች፣ የሁለቱ ክልል ር/መስተዳድር አማካሪዎች እና ደጋፊ አካላት ሙሉ ተሳትፎ ነው። የአማራና ትግራይ ክልል ርዕሳነ መስተዳድሮች በዚህ መመሪያ ዝግጅት ወቅት በሚመለከታቸው አጋር አካላት አስፈላጊ የሆነውን ውይይት እንዲካሄድበት ምቹ ሁኔታ ስለፈጠሩ ምስጋና ይገባቸውል።

የኢትዮጵያ መንግስትም አጋር አካላት ለሰቆጣ ቃል ኪዳን ፕሮግራም ያደረጉትን የቴክኒክና ፋይናንስ አስተዋፅኦ/ድጋፍ/ እውቅና ይሰጣል። ይህ የዘርፈ ብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና አጋር አካላት አስተዳደር (MSCPM) መመሪያ የተዘጋጀው በThuraisingham Associates; c4ie LLC እና Nitsuh Ethiopia consortium ሲሆን ለዚህም የፋይናንስ ድጋፍ ያደርገው የእንግሊዝ አለማቀፍ ተራድኦ ድርጅት በአለማቀፍ ስርዓተ ምግብ ድርጅት በኩል ስለሆነ ምስጋና ማቅረብ እንወዳለን።

ሠንጠረዥ	
1. መግቢያ .....	6
1.1 ለመመሪያው ዝግጅት መነሻ ምክንያቶች.....	6
1.1.2. የመመሪያው ቀጣይነት .....	8
1.1.3. ቅንጅታዊ አሰራርና ስርዓተ ሥነ-ምግባር .....	8
1.1.4. የመመሪያው ዓላማና ወሰን .....	10
1.1.4.1. የመመሪያው ዓላማዎች.....	10
1.1.4.2. የመመሪያው ወሰን.....	11
1.1.4.2. የመመሪያው አጠቃቀም.....	12
1.1.4.3. የመመሪያው መዋቅር.....	12
1.2 በክልልና በወረዳ ደረጃ ባለ ዘርፍ ብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና ባለድርሻ አካላት አስተዳደር ለምን ያስፈልጋል? .....	13
1.3 የባለድርሻ አካላት ቅንጅትና የአጋርነት አስተዳደር ዋና ዋና መርሆዎች.....	14
13 የባለብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅትና የአጋርነት አስተዳደር .....	15
2. የባለ ድርሻ አካላት አስተዳደር ስርዓት .....	16
2.1 የመመሪያው አተገባበር ስልት.....	18
2.1.1 የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (WNCB) ስብጥር.....	20
2.1.2 የወረዳው የቴክኒክ ኮሚቴ ስብጥር .....	22
2.2 በክልል ደረጃ የዘርፍ-ብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና አጋር አካላትን ትብብር.....	27
2.2.1. የክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የአካላት ስብጥር እና ሃላፊነት.....	28
2.2.2. የክልሉ የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ ስብጥር፣ የሰራድረሻ እና ኃላፊነት .....	29
3. ቅንጅታዊ አሰራርን ለመምራት የምንጠቀምባቸው አሰራሮችና መተግበርያ መሳርያዎች.....	30
4. የክትትል እና ግምገማ አመልካቾች.....	31
አባሪዎች.....	34
አባሪ ሀ:.....	34

አባሪ ለ:	36
አባሪ ሐ:	37
አባሪ መ:	38
አባሪ ሠ:	39
አባሪ ረ:	40
አባሪ ሰ:	41
አባሪ ሸ:	42
አባሪ ቀ:	44
አባሪ ቦ:	46
አባሪ ቸ:	46
ባለድርሻ አካላት ስራ አመራር መረጃ ቻት	46
ማጣቀሻ:	49
ቁልፍ ውሎች የቃላት:	50

1. መግቢያ

1.1 ለመመሪያው ዝግጅት መነሻ ምክኒያቶች

ሰቆጣ ቃል ኪዳን ከሁለት አመት በታች ያሉ ህፃናትን የመቀንጨር ችግር ለመቅረፍ ሰኔ 2007 ዓ.ም በመንግሥት የታወጀ የቃል ኪዳን ሰነድ ነው። ይህ አገራዊ የልማት ዕቅድ በአገራችን ያለውን የስርዓተ ምግብ ፕሮግራም መሰረት በማድረግ የተቀረፀ ሲሆን የህፃናትን የመቀንጨር ችግር በ2022 ዓ.ም ለማስወገድ ግብ አስቀምጧል። ለመርሃ ግብሩ መሳካት በተከከሉ ተፋሰስ በሚገኙ 33 የአማራ እና የትግራይ ወረዳዎች ለ15 ዓመታት የሚፈጸም እና ለተግባራዊነቱ ሁሉም አካላት እንዲሳተፉ ይጠበቃል።

የሰቆጣ ቃል ኪዳን ስርዓተ ምግብ ተኮርና ተዛማጅ የሆኑ ተግባራት ፈጻሚ የመንግሥት ተቋማት ተለይተዋል። ፡ እነዚህም ጤና፣ ግብርና፣ ትምህርት፣ የዓሳና እንስሳት ሃብት ልማት፣ የወሃ መስኖና ኤሌክትሪክ ኢነርጂ ፣ ሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ እና ሴቶችና ህጻናት ጉዳይ ናቸው። በተጨማሪም ግብረ ሰናይ ድርጅቶች፣ ማህበረሰብ ተቋማት፣ የሃይማኖት ተቋማት እና የግል ድርጅቶች የሰቆጣ ቃል ኪዳን ደጋፊ እንደሆኑ ይታመናል።

በ15 ዓመታት እንዲፈጸም የሚጠበቀው ሰቆጣ ቃል ኪዳን በሶስት ምዕረፍ የተከፈለ ነው። የመጀመሪያው ምዕራፍ የሙከራ ጊዜ (ከ2008-2012 ዓ.ም) ሁኖ በዋናነት ቅድሚያ የሚሰጣቸው ተግባራትን መሰረት ተገቢውን ክትትልና ድጋፍ በማድረግ ፕሮግራሙን ለማስፋት የሚያስችል ግብዓብነት ማሰባሰብ ሲሆን፤ ሁለተኛው ምዕራፍ ደግሞ የማስፋፋት (ከ2013 -2017 ዓ.ም) ለህጻናት መቀንጨር የተጋለጡ ተጨማሪ ወረዳዎች በፕሮግራሙ የሚካተቱበት ጊዜ ነው። በሶስተኛው ምዕራፍ (2018 -2022 ዓ.ም) ሰቆጣ ቃል ኪዳን ተሞክሮዎችን መሰርት ባደረገ እና ዘርፈ ብዙ በሆኑ ሁኔታዎች በአገር አቀፍ ደረጃ ተግባራዊ ይሆናል። በመጀመሪያው ምዕራፍ አስር ዋና ዋና ስትራቴጂክ ዓላማዎችና ሃምሳ ተገባራት በ33 ወረዳዎች ማለትም በ27 የአማራ ክልል እና በ6 የትግራይ ክልል ወረዳዎች ይከናወናሉ

(የቃልኪዳኑ ዋና ዋና ዓላማዎች በአባሪ ክፍል ተያይዘዋል)። የሰቆጣ ቃል ኪዳን ውጤታማነት በአጋር አካላት የተጠያቂነት አሰራር እና የማስተባበር ብቃት ላይ ይወሰናል፡

የዚህ መመሪያ መዘጋጀት መሰረታዊ ምክንያት የሰቆጣ ቃል ኪዳን ዓላማዎች ለማሳካት ጥረት የሚያደርጉ ልዩ ልዩ አጋር አካላትን በአግባቡ ለመምራት የሚያስችል ስልት ለመዘርጋት ነው።

መመሪያው የተዘጋጀው በክልልና በወረዳ ደረጃ የስርዓተ ምግብ ተግባራትን ለሚያስተባብሩ ወይም ለሚመሩ፣ የቴክኒክ ኮሚቴዎች፣ ጽ/ቤቶችና ቢሮዎች እንዲሁም የባለድርሻ አካላትን ውጤታማ የሆነ የማስተባበር ስርዓት እንዲኖራቸው ነው።

ውጤታማ የሆነ የማስተባበር እና የመረጃ አያያዝ ሥርዓት የሚኖረው ፋይዳ

- ዘርፈ ብዙ የሆኑ ተቋማት የሰቆጣ ቃል ኪዳን አላማዎችን በወቅቱ እንዲፈጽሙ ይረዳል፤
- በመረጃ ላይ የተደገፈ ውሳኔ ለማሳልፍ የሚዉል ግብዓት ለማሰባሰብ ያግዛል፤
- ያሉንን ሃብትና ዕውቀት/ክህሎት በአግባቡ ለመጠቀም ይረዳል፤
- ያሉንን ሀብት ለማወቅና መረጃን መሰረት ያደረገ የሀብት ምደባ ለማድረግ ይረዳል፤
- ሃብትን በአግባቡና በወቅቱ ለመጠቀም እንዲሁም ክፍተቶችን በመለየት ተጨማሪ ሃብት ለማምጣት ይረዳል፤
- የሰቆጣ ቃል ኪዳን ዋና ዋና ዓላማዎችና እና ቁልፍ ተግባራትን ለመደገፍ ይጠቅማል፤
- ተጨማሪ ሃብት ለማሰባሰብ እና ተገቢውን ትኩረት እንዲያገኝ መረጃን መሰረት ያደረገ ውይይት እና ዉሳኔ እንዲኖር ይረዳል፤
- ስርዓተ ስራን መሰረት ያደረገ ዕቅድና የበጀት ምደባ እንዲኖር ይረዳል፤
- በሁሉም ሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች አካባቢ ፍትሃዊ የሆነ የስርዓተ ምግብ አገልግሎትን ለመዘርጋት ይጠቅማል

ስለዚህ ይህ መመሪያ በክልል እና በወረዳ ደረጃ አሁን ያለውን ባለድርሻ አካላት አሰራር እና የማስተባበር ሁኔታን ለማጠናከርና ወጥ ለማድረግ ያለመ ነው። በክልልም ይሁን በወረዳ ደረጃ ውጤታማ በሆነ መልኩ ባለድርሻ አካላት ለማስተባበር ሁሉም ወረዳዎች፣ የክልል ቢሮዎች እና የፕሮግራም ማስፈጸምያ ክፍል መመሪያውን ተግባራዊ ማድረግ

ይጠበቅባቸዋል። የሰቆጣ ቃል ኪዳን በፌደራል ደረጃ ያሉ ሚኒስትር መስርያቤቶች፣ የ ቃልኪዳኑ የፕሮግራም ማስፈጸምያ ክፍል እና ሌሎች አጋር አካላት ሃብትን በአግባቡ ለመጠቀም የሚያስችል የአሰራር ስርዓቶችን ስራ ላይ ለማዋል እንዲቻል ክልሎችን እና ወረዳዎችን ለመደገፍና ተገቢውን እገዛ ለማድረግ ይህን መመሪያ ይጠቀሙበታል። መመሪያውም ከሰቆጣ ቃል ኪዳን እስትራቴጂክ ዓላማዎች ውስጥ “የተቋማትን ቅንጅታዊ አሰራርና የመፈጸም አቅም ማሻሻል” ከሚለው እስትራቴጂክ ዓላማ ቁጥር አስር መሰረት ያደረገ ነው።

**1.1.2. የመመርያዉ ቀጣይነት**

የቅንጅት አሰራሮችን ቀጣይነት ለማረጋገጥ ለአገራዊ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም ማስፈጸሚያ የተቀረፁ አደረጃጀቶችንና ተያያዥ መመሪዎችን መሰረት አድርጎ መፈጸም ይገባል። በስርዓተ ምግብ ዙሪያ ያለውን ቅንጅታዊ አሰራር በተመለከተ አዲስ አደረጃጀትም ሆነ አሰራር የመመስረት ሳይሆን አሁን ያለውን የማጠናከርና የማደራጀት እንዲሁም አደረጃጀቶች በሌሉበት እንደገና እንዲቋቋም አስፈላጊው የአቅም ግንባታ ስራ ይሰራል። ይህም በክልልና ወረዳ ደረጃ በተመሳሳይ ሁኔታ ተግባራዊ ይሆናል። ቅንጅታዊ አሰራር የሚኖረውን ውጤታማነት ለመለካት በአገር ደረጃ የተለዩ የስኬት አመላካቾችን ስራ ላይ ማዋል ይጠበቃል። በየደረጃው ያሉ አጋር አካላትን መደገፍና ተገቢውን የአቅም ግንባታ ስልጠና መስጠት ይህ መመሪያ ተፈጻሚ እና ዘላቂ እንዲሆን ያግዘዋል።

የሰቆጣ ቃል ኪዳን የአገር አቀፍ ስርዓተ ምግብ አካል በመሆኑ ዓላማዎቹንና ተግባራቱን ለማስፈጸም፣ ተገቢውን ሃብት ለመመደብ እንዲሁም ተጠያቂነትን ለማስፈን የነበረውን አደረጃጀት በመከተል ነው። ስለሆነም በክልልና በወረዳ ደረጃ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የቴክኒካል ኮሚቴ ከዚህ በፊት የነበረው አደረጃጀት የሚቀጥል ይሆናል። የእነዚህ አደረጃጀቶች አወቃቀርና አሰራር አገራዊ የማስፈጸሚያ ስልቶችን እና አቅጣጫዎችን የሚከተል ይሆናል።

**1.1.3. ቅንጅታዊ አሰራርና ስርዓተ ያታ**

የሰቆጣ ቃል ኪዳን ዓላማዎችንና የአገር አቀፍ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም ዝርዝር ዕቅዶችን ለማሳካት ስርዓተ ያታን ማካተት ተገቢው ትኩረት ሊሰጠው ይገባል። የስርዓተ ያታ ጉዳይ



የቅንጅታዊ አሰራር አካል ሁኖ መታየት አለበት። ቅንጅታዊ አሰራርን ለማጠናከር የተቋቋሙ አደረጃጀቶች የጾታ ተዋዕኔን ግምት ውስጥ ያስገቡ መሆን አለባቸው። ቅንጅታዊ አሰራርን ለማጎልበት የተቋቋሙ ልዩ ልዩ አደረጃጀቶችን እየመሩ ያሉ አካላትም በጋራ እቅድ ዝግጅትና ግምገማ እንዲሁም በሃብት አመዳደብ ወቅት የጾታ ተኮር አሰራር እንዲኖር ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። የትኛውም የፕሮጀክት አተገባበር ጾታ ተኮር የሆኑ ውጤቶችን ማስመዝገባቸውን ማረጋገጥ ይጠበቃል። አዳዲስ ፕሮጀክቶችም ቢሆኑ ጾታ ተኮር ተግባራትን ከማቀድ ባለፈ ተገቢውን የአፈፃፀም መለኪያዎች ማስቀመጥ ይኖርባቸዋል። በየደረጃው ያሉ አስተባባሪ አካላትም ለሴቶች እኩልነትና ተጠቃሚነት ተገቢውን የማጠናከሪያ ስልጠና ማግኘት አለባቸው። ከዚህ በታች የተጠቀሱት የሰቆጣ ቃል ኪዳን ስትራቴጂክ ዓላማዎች ስርዓተ ጾታን ያገናዘበ ዕቅድ እንዲዘጋጅ ያግዛሉ።

- ከሁለት ዓመት በታች ያሉ ህፃናትን፣ ሴቶችንና ታዳጊዎችን የጤናና የስርዓተ ምግብ ሁኔታ ማሻሻል
- የነፍስ ጡርና የሚያጠቡ እናቶችን እንዲሁም የህጻናትን የስርዓተ ምግብ ሁኔታ ለማሻሻል የምግብ ዋስትና ተግባራትን መፈፀም
- የሴቶች ፍትሃዊ ተጠቃሚነት እና አቅም ማጎልበት እንዲሁም የህፃናት ጥበቃን ማሻሻል

በተጨማሪም በአገራዊ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም ዕቅድ ዉስጥ በስትራቴጂክ ዓላማ ቁጥር አራት (4.11) እንደተገለፀው ስርዓተ ጾታን መሰረት ያደረገ የስርዓተ ምግብ እቅድ አዘገጃጀት እንዲኖር ትኩረት የሚሰጥ ሲሆን ዓላማ አንድ(1)ና ሁለት(2) የስርዓተ ጾታ ተኮር ስርዓተ ምግብ ትግበራን የሚያበረታቱ ናቸው። እንደ ኢትዮጵያ የማህበረሰብ ጤና ተቋም ያሉ ድርጅቶች የስርዓተ ጾታ ተኮር አሰራርን (Gender mainstreaming) የጾታ እኩልነትን ለማረጋገጥ ቁልፍ የሆነ ስልት መሆኑን በመግለፅ የጾታ እኩልነት በፖሊሲ ዝግጅት፣ በህግ ዝግጅት፣ በጥናትና ምርምር፣ በሃብት ምደባ፣ በዕቅድ ዝግጅትና ግምገማ ወቅት ሊታለፍ የማይችል ጉዳይ መሆኑን ይገልጻሉ። እንዲሁም የእናቶችና ህፃናት እንክብካቤ የህጻናትን ስርዓተ ምግብ ለማሻሻል የሚጠቅም ቁልፍ መመዘኛ እንደሆነ ይታመናል። የህፃናትና ታዳጊዎች የአመጋገብ ስርዓት፣ ጡት ማጥባት እና ተጨማሪ ምግብ መመገብ ዋናዎና የእንክብካቤ ስልቶች መሆናቸውን መረዳት ይገባል።

1.1.4. የመመሪያው ዓላማና ወሰን

1.1.4.1. የመመሪያው ዓላማዎች

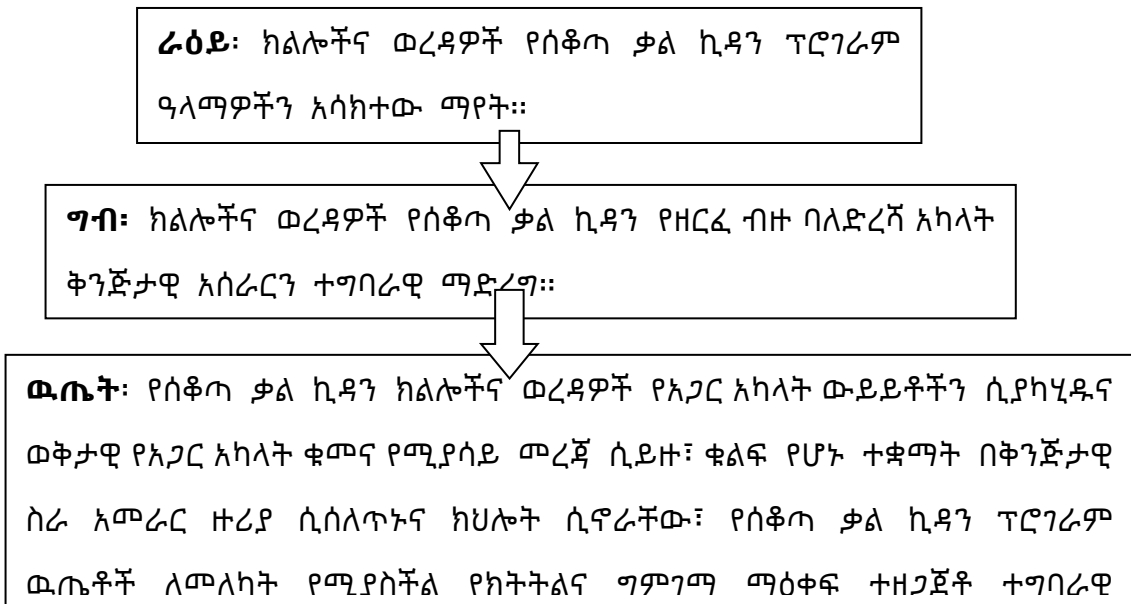
አገራዊ የስርዓተ ምግብ ፕሮግራምን መሰረት በማድረግ የሰቆጣ ቃል ኪዳን ፕሮግራምን የሚደግፉ ባለድርሻ አካላትን ማለትም በወረዳና በክልል ደረጃ ልዩ ልዩ ፕሮጀክቶችን የሚፈጽሙና ግብረ ሰናይ ድርጅቶችን ውጤታማ በሆነ ሁኔታ ማስተባበር እንዲቻል ነው። በተጨማሪም የሰቆጣ ቃል ኪዳንን መሰረት በማድረግ በክልልና በወረዳ ደረጃ የመረጃ ግብዓት፣ ውሳኔ አሰጣፍ፣ ሃብት አሰባሰብ፣ የመንግስትና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች መስተጋብር፣ አፈፃፀምና ተጠያቂነትን ለማሳለፍና ስኬታማ ለማድረግ ነው።

የዚህ መመሪያ ዋና ዓላማ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አባላትን ስብጥር ግልፅ በማድረግ ቅንጅታዊ ስራ ማስፈንና ወጥ የሆነ የማስተባበር ስርዓትን መዘርጋት እንደመሆኑ የነዚህን ተቋማት ተግባርና ሃላፊነት፣ የመረጃ ልውውጥ ዘዴ፣ በአሳተባባሪና ቴክኒክ ኮሚቴ እና ባለድርሻ አካላት መካከል የሚኖረውን የግንኙነት አግባብ እንዲሁም የመረጃ አያያዝና አጠቃቀምን በተመለከተ ግልፅ ያደርጋል። ይህ ቅንጅታዊ አሰራር በሚተገበርበት ጊዜ የሰቆጣ ቃል ኪዳን ተግባር አፈፃፀም ይሳለጣል። ውጤታማ የሆነ ሃብት አጠቃቀምን ለመከታተል ያግዛል። እንዲሁም የባለድርሻ አካላትን ሙሉ መረጃ ለመያዝ ይረዳል። ባጠቃላይ ይህን መመሪያ ተግባራዊ ማድረግ የሚከተሉትን ጠቀሜታዎች ያሰገኛል።

- የሰቆጣ ቃል ኪዳን ፕሮግራምን አፈፃፀም በጋራ ለመገምገም፣
- ፍትሃዊነትን ለማረጋገጥና የሰራ ድግግሞሽ ለመቀነስ፣
- በሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች ሃብት እንዳይባክንና ተግባራትን በአግባቡ ለመሰነድ፣
- ወቅታዊ የሃብት አጠቃቀምን ለማጎልበት፣ የሰቆጣ ቃል ኪዳን ተግባራትን በመለየት በበጀት ለመደገፍ፣
- የሃብት አጠቃቀምን፣ ቅንጅታዊ አሰራርን እና የመረጃ ቋት በየጊዜው ለማሻሻል (ለማዘመን)
- በሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች መረጃ ለማሰባሰብ፣ ልምድ ለመለዋወጥ፣ ትኩረት የሚሹ ጉዳዮችን ለመለየት እና ለማደራጀት፣
- በመረጃ ላይ የተደገፈ ውሳኔ በሁሉም ደረጃ ለመስጠት፣
- ለስርዓተ ምግብ ተጨማሪ ሃብት ለማሰባሰብ፣

- የሰቆጣ ቃል ኪዳን ትግባራት ውጤታማና ቀጣይነት እንዲኖራቸው ለማድረግ፤
- የሃብት ተገማችንትን ለማሻሻል፤ እንዲሁም ያልተጠበቀ የበጀት እጥረትን ለመከላከል፤
- የአክባቢውን ሁኔታ ያገናዘበ ፈጠራን፤ መረጃ አያያዝን እና የተሻለ ውጤት ሊያመጡ የሚችሉ ትግባራን ለይቶ ለማስፋፋት፤

**የክልልና የወረዳ ቅንጅታዊ አሰራር ማዕቀፍ**



**1.1.4.2. የመመሪያው ወሰን**

የዘርፈ ብዙ ባለድረሻ አካላት ቅንጅታዊ አሰራር መመሪያ የተዘጋጀው በክልልና በወረዳ ደረጃ መረጃን መሰረት ያደረገና ውጤታማ የሰቆጣ ቃል ኪዳን ተግባርን ለማስተባበር እንዲቻል ሲሆን በዋናነት ለሚከተሉት ባለድረሻ አካላትን የተዘጋጀ ነው።

- ለአስተዳዳሪዎች (ወረዳ፣ ክልል እንዲሁም የክልል አማካሪዎችን ጨምሮ)
- ለስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል

- ለስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ
- ለክልል ቢሮዎች
- ለወረዳ ጽ/ቤቶች
- ለግብረ ሰናይ ድርጅቶች (ለአገር አቀፍ እና አለም አቀፍ ድርጅቶች)
- ለፈፃሚ አካላት
- ለግል ተቋማት፣ የእምነት ተቋማት እና የትምህርት ተቋማት
- ለክልል እና አገር አቀፍ ፕሮግራም ማስፈፀም ክፍሎች

**1.1.4.2. የመመሪያው አጠቃቀም**

መመሪያው ቅንጅታዊ የአሰራርና የማሰተባበር ስርዓትን ለማጠናከር /ለማሻሻል/ የሚጠቅም ሲሆን በተለይም ለወረዳ አስተዳዳሪዎችና ለክልል ሃላፊዎች በቅንጅታዊ አሰራር ዙሪያ ግልፅነትን ይፈጥራል። በተጨማሪም በወረዳ ጽ/ቤቶችና ክልል ቢሮዎች ላይ ያሉ የስርዓተ ምግብ ተጠሪ ባለሞያዎች እንዲሁም ሁሉም የስርዓተ ምግብ አጋር አካላት ሊጠቀሙበት ይችላሉ። በዚህ መመሪያ የተገለፁ አሰራሮች ቅንጅታዊ ስራ አመራርን ከማጠናከር ባሻገር ሁሉም የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካላት እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴዎች የአጋር አካላትን መረጃ ለመያዝና ትንታኔ ለመስጠት ይጠቅማል። መመሪያው አፈፃፀምን በመለካትና የሃብት አጠቃቀምን በመተንተን ከቅንጅታዊ አሰራር ውጤታማነትና ተጠያቂነት አንፃር ትኩረት የሚሸጉ ጉዳዮችን ለማወቅ እና እንዴት የክትትልና ግምገማ ማዕቀፍን መጠቀም እንዳለብን መረጃ ይሰጣል።

በተጨማሪም የሰቆጣ ቃል ኪዳን ፕሮግራምን ቅንጅታዊ አሰራር የሚያሳይ በድህረ ገፅ የተደገፈ የመረጃ ቋት (on-line partnership management database) የክልልና የወረዳን አጠቃላይ አፈፃፀም ያሳያል።

**1.1.4.3. የመመሪያው መዋቅር**

ይህ መመሪያ በሁለት ዋና ዋና ክፍሎች ተከፈሎ የተዘጋጀ ሲሆን እነሱም

- የባለድርሻ አካላት ቅንጅት መሠረታዊ መመሪያ፣ እና
- ለባለድርሻ አካላት የምንጠቀምባቸው የመተግበርያ ስልቶችን ያካተተ ነው።

**የሰቆጣ ቃል ኪዳን ባለድርሻ አካላት ማስተባበሪያ እና ባለድርሻ አካላት አመራር መዋቅር**



**1.2 በክልልና በወረዳ ደረጃ ባለ ዘርፍ ብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና ባለድርሻ አካላት አስተዳደር ለምን ያስፈልጋል?**

እንደተባበሩት መንግስታት የስርዓተ ምግብ ቋሚ ኮሚቴ ዘገባ UN's Standing Committee on Nutrition (SCN) ከሆነ የተመጣጠነ ምግብ እጥረት ለበሽታ መከሰት ትልቅ አስተዋጾ የሚያደርግ እና የትምህርት ውጤት በመቀነስ፣ የአዋቂዎችን ገቢ ዝቅ በማድረግ፣ በሽታ የመከላከል አቅምን በመቀነስ እና ዝቅተኛ ክብደት ያላቸው ህጻናት እንዲወልዱ ከፍተኛ ድርሻ አለው። (የአለም ምግብ ፕሮግራም፣ 2014)

የባለድርሻ አካላት ቅንጅት ለመፍጠር የመንግስትንና መንግስታዊ ያልሆኑ አካላትን ተሳትፎ የሚጠይቅ ነው። ከተለያዩ ሴክተሮች የተወከሉ የተለያዩ የመንግስት ሚኒስትር መስሪያ ቤቶች በልዩ ልዩ አጋር ድርጅቶች በመደገፍ የስርዓተ ምግብ ችግርን ለማሻሻል በመንግስት መሪነት እየተደረገ ያለውን ጥረት ለማጠናከር ተናብበው መሰራት ያስፈልጋል። ከእነዚህም አካላት ውስጥ በተባበሩት መንግስታት እገዛ የቴክኒክ ድጋፍ ለየገገራቱ የሚሰጡ ኤጀንሲዎች፣ በአገራዊ ልማት የሚሳተፉ ለጋሽ ድርጅቶች፣ ለችግሩ የተጋለጡ ወገኖች መደገፋቸውን የሚከታተሉ ከህብረተሰቡ ጋር በቅርበት ከሚሰሩ የሲቪክ ማህበረሰብ ድርጅቶች፣ ስርዓተ

ምግብን ለማሻሻል የሃብት አቅም ያለቸው የንግድ ማህበረሰብ እና ከስርዓተ ምግብ ጋር በተዛመደ ስልጠናና ምርምር ላይ የሚሳተፉ የትምህርትና ሳይንስ ተቋማት ይገኙበታል።

እንደ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት የደሰሳ ጥናት ውጤት እና ባለድርሻ አካላት አስተዳደር ተግባራዊነት ትንተና ጥናት ውጤት ከሆነ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ ኮሚቴ እና የወረዳ ሥርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ የሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላትን ያካተቱ አይደሉም። የሲቪክ ማኅበራት እና ሌሎች ፈፃሚ አጋር አካላት የኮሚቴ አባል በመሆን አልተካተቱም። በተለያዩ ባለድርሻ አካላት የተከናወኑ አንዳንድ ጥረቶችና ትግበራዎች በአግባቡ አልተሰነዱም። በአካባቢ የተገኙ ማስረጃዎች ስልታዊ በሆነ መንገድ ተተንትነው ለድጋፍና እገዛ ስራ ጥቅም ላይ አልዋሉም። ስለሆነም ይህ መመሪያ እያንዳንዱ የሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች በአካባቢ የተገኙ መረጃዎችን ስልታዊ በሆነ መንገድ በመተንተን ለወረዳ፣ ለክልል እንዲሁም ለፌደራል ተወካይ ወቅቱን የጠበቀ መረጃ ለመስጠት ይረዳል።

የፓርላማ አባላትም ያላቸውን ኃላፊነትና ቁርጠኝነት በመጠቀም ለስርዓተ ምግብ ፕሮግራም አፈጻጸም ወሳኝ ሚና መጫወት ይገባቸዋል። ከፌደራል ፕሮግራም ማስፈጸምያ ክፍል ጋር በመደጋገፍ ከሰቆጣ ቃልኪዳን ወረዳዎች የተውጣጡ ተወካዮችም ክፍተቶችን ፈትሸው የማምጣት እና የፖሊሲ አዘጋጆችን እንዲሁም በአገር አቀፍ ደረጃ ያሉ ተዋናዮችን ትኩረት የሚስብ በአካባቢው ተጨባጭ ሁኔታ ላይ የተመሠረተ የድጋፍ ማእቀፍ ማዘጋጀት ይጠበቅባቸዋል።

በሁለተኛው የብሄራዊ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም ስትራቴጂ ላይ እንደተገለጸው የባለድርሻ አጋርነት ስልት በአምስቱ የስርዓተ ምግብ አሰራር መርሆዎች ላይ የተመሰረተ ነው። ግልፅኝነትና ተጠያቂነት፣ የፖለቲካ ቁርጠኝነት፣ የጋራ መግባባትና ትብብር መፍጠር፣ ፈጣን አገልግሎት መስጠት እና የፋይናንስ አቅምን ማጎልበት አምስቱ የስርዓተ ምግብ አሰራር መርሆዎች መሰረቶች ናቸው

**1.3 የባለድርሻ አካላት ቅንጅትና የአጋርነት አስተዳደር ዋና ዋና መርሆዎች**

በፓሪስ መግለጫ (Paris Declaration) እና በአክራ የድርጊት መርሃግብር (Acra Call for Action) መሰረት ውጤታማነት ላይ ያተኮረ የድጋፍ ስልት እና ፍላጎትን መሰረት ያደረጉ እገዛዎች የማንኛውም ባለድርሻ አካላት ውጤታማ አስተዳደር መነሻና ቁልፍ መርሆዎች

ናቸው። ከዚህ አንጻር የዘርፈ ብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና ባለድርሻ አካላት አስተዳደር ሶስት ቁልፍ መርሆዎች ከዚህ በታች ተጠቅሰዋል።

<p><b>ባለቤትነት</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• በክልል፣ በዞን እና በወረዳዎች የባለቤትነት መብት</li> <li>• የአካባቢውን ሁኔታ ያገናኘው ስርዓትና ሂደቶች</li> <li>• የባለድርሻ አካላት ቁመት</li> </ul>
<p><b>ግልጽነት</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ማቀናጀት/ማስተባበር/</li> <li>• ግንኙነት/ የመረጃ ልውውጥ</li> <li>• ወቅቱን የጠበቀ አጀንዳ መቅረፅ</li> <li>• መደበኛ ስብሰባ</li> <li>• ሰነዶች(ጋዜጣ፣ ቃለ ጉበኤ</li> </ul>
<p><b>ተጠያቂነት</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• የአፈፃፀም ማሳያ ደሽ በርድ</li> <li>• ቁጥጥር እና ግምገማ</li> <li>• በማስረጃ የተመሰረተ ውሳኔ አሰጣጥ (የሃብት ትንታኔ)</li> <li>• የአፈጻጸም ግምገማ</li> </ul>

**13 የባለብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅትና የአጋርነት አስተዳደር**

አሁን ያለበት ሁኔታ፡ ባለድርሻ አካላት አስተዳደር ሥርዓት የባለድርሻ አካላት ውጤታማ ተሳትፎ እንዲኖርና የሰቆጣ ቃል ኪዳን የማስፈፀም ስልቶች በተሳካ ሁኔታ እንዲተገብሩ የሚያደርግ ቁልፍ መንገድ ነው። በመስከረም 2011 የተካሄደው የዳሰሳ ጥናት /rapid assessment/ እና በመጋቢት 2011 የተከናወነ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና ባለድርሻ አካላት አስተዳደር የትግበራ ሁኔታ ጥናት ላይ ለመገንዘብ እንደተቻለው ምንም እንኳን የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በአብዛኛቹ ወረዳዎች የተቋቋመ ቢሆንም የሚጠበቅባቸውን ያህል እየሰሩ እንዳልሆነ ለመረዳት ተችላል ። የወረዳ አስተዳዳሪዎች እና የወረዳ የስርዓተ ምግብ ተጠሪዎችም የተቋቋሙት ኮሚቴዎች በሚፈለገው ደረጃ እየሰሩ እንዳልሆነ ያምናሉ።

ተመሳሳይ ቅንጅታዊ አደረጃጀት የሚጠበቅባቸው ወረዳዎችም ከዚህ በታች የተዘረዘሩት የሚከተሉት ውስንነቶች እንዳለባቸው ይህ ጥናት ያመላክታል።

- የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴዎች የሚጠበቅባቸውን ያህል እየሰሩ አይደለም፤ መደበኛ የስብሰባ ጊዜም የላቸውም፤
- የተከናወኑ ተግባሮችም መለኪያ መስፈርት የላቸውም፤

- የሚያካሂዷቸው አንዳንድ ስብሰባዎች በቃለ-ጉበኤ የሚመዘገቡ አይደሉም፤
- የኮሚቴው አባላት ስበስብ ወይም አወቃቀር ከወረዳ ወረዳ ይለያያል፤
- ባለድርሻ አካላት አስተዳደር ሂደቱ ወጥነት የለውም፤
- ፈጻሚ አጋር ድርጅቶች፣ የሲቪክ ማህበራት፣ እና የሃይማኖት ተቋማት በወረዳ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና በወረዳ የስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ ውስጥ በሚፈለገው መጠን ውክልና አላገኙም፤ በስብሰባዎች ለይም አይሳተፉም፤
- እነዚህን ኮሚቴዎች ለመገምገም፣ እንደገና ለማደራጀት እና ለማጠናከር የሚያስችል መደበኛ መመሪያም የለም፤

**2. የባለ ድርሻ አካላት አስተዳደር ስርዓት**

በሁሉም የሰቆጣ ቃል ኪዳን ወረዳዎች ውስጥ ወጥነት ያለው አካሄድ እንዲኖር፣ የዚህን መመሪያ መገልገያ መሳርያዎች እና የአፈፃፀም ሂደቶችን በመጠቀም ባለድርሻ አካላት አስተዳደር እና የባለድርሻ አካላት ቅንጅት ስርዓቶችን መጠቀም አስፈላጊ ነው፡፡ እያንዳንዱ ወረዳ አሁን ያሉትን አሰራሮች እንዲገመገም እና አሰራሮቹን ከተቀመጠው የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካላት እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ የስራ ዝርዝር አንጻር ማስተካከል ይጠበቅበታል፡፡ አተገባበሩም በመደበኛ ክትትልና ግምገማ ሂደት ውስጥ እንዲካተት ያደርጋል፡፡ ስለሆነም የሚከተሉት አሰራሮች በወረዳዎችና በክልሎች እንዲተገበሩ ይመክራሉ፡፡

1. የባለድርሻ አካላት የአሰራር ስርዓት በማድረግ አሁን ያለውን የባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና የአጋር አካላትን አስተዳደር ሁኔታን መገምገም፡፡ የቅንጅት አሰራሩ ካልተፈጠረ መመሪያውን በመጠቀም ተግባራዊ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡
2. ቅንጅታዊ አሰራር በሚገኙበት ወረዳዎች ውስጥ በዚህ መመሪያ የሰፈሩትን ሁኔታዎች መሰረት በማድረግ እንደገና ማሻሻልና ማስተካከል ያስፈልጋል፤
3. በዚህ መመሪያ የሚሰጡትን የውሳኔ ሃሳቦች ባገናዘበ መልኩ በእያንዳንዱ የቅንጅት አሠራር ላይ የሚሳተፉ የአባልነት ሁኔታ ማሻሻያ ይስፈልገዋል፤
4. የባለድርሻ አካላትን ቁመና ማሳያ መሳሪያ (stakeholders mapping tool) በመጠቀም በእያንዳንዱ ወረዳ ውስጥ በስርዓተ ምግብ ላይ የሚሰሩ ባለድርሻ አካላት በሙሉ መዘርዘር፤



5. የባለድርሻ አካላት **ዝርዝር መላያ ቅጽ** (stakeholder mapping) ትግበራን ማጠናቀቅ፣ ማለትም በስርዓተ ምግብ እና በሰቆጣ ቃልኪዳን ግቦች ላይ በመመርኮዝ ጠቃሚና አስፈላጊ አጋሮችን ለይቶ ማወቅ፤
6. የቅንጅት አሰራሮችን እና የባለድርሻ አካላት አስተዳደር እንዴት እንደሚተገበር ተወያይቶ ስምምነት ላይ መድረስ፤
7. የአስተባባሪ አካሉን እና የቴክኒክ ኮሚቴውን ስብጥር በመወያየት መወሰን ይገባል፡፡ ሁሉም አግባብነት ያላቸው አባላት በእያንዳንዱ የቅንጅት አካል ውስጥ መካተታቸውን ማረጋገጥ፣ የአጋርነት እና የቅንጅት የስብሰባ መረጃ ማዘጋጀት፣ የስራ ድረሻ እና እና ኃላፊነቶቻቸውን ለይቶ ማሳወቅ፣ አጀንዳዎችን ማሳወቅ፣ የአፈፃፀም እና የክትትል ሂደትን በመከታተል ዙሪያ መወያየትና መግባባት ላይ መድረስ፤
8. ሁሉንም ውሳኔዎችን በጥራት መመዝገብ፣ ለተወካዮች እና ለክልል የፕሮግራም ማስፈጸምያ ክፍል እንዲሁም ለክልል ፕሬዚዳንቶች በወቅቱ ማሳወቅ፣ እነዚህ ዋና ዋና ባለድርሻ አካላት ጋር የመረጃ ልውውጥ መኖሩን ማረጋገጥ፤

እንደ የአካባቢው ሁኔታ ማስተካከል የሚችሉ ቢሆንም የወረዳ እና የክልል የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የቴክኒክ ኮሚቴ መደበኛ የስብሰባ ፕሮግራማቸውን በሚከተለው መንገድ እንዲያከናውኑ ይመከራል

- የክልል የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (RNCB): በየሩብ ዓመቱ
- የክልል የስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ (RNTC): በየወሩ
- የዞን የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (ZNCB): በየሩብ ዓመቱ
- የዞን የስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ (ZNTC): በየወሩ ዓመቱ
- የወረዳው የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (WNCB): በየወሩ
- የወረዳ የስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ (WNTC): በየወሩ

እያንዳንዱ ኮሚቴ መደበኛ የስብሰባ ቦታ፣ የስብሰባ ቀናትና ሰዓት እንዲኖሩት ይጠበቃል፡፡ መደበኛ ስብሰባዎች አስቀድሞ የታቀደ በእያንዳንዱ ወር ፣ ቀን እና ሰዓት የተወሰኑ መሆን አለባቸው፡፡ ከወረዳዎች በተሰበሰቡ አስተያየት መሠረት በወሩ መጨረሻ ቀናት (ከ 27 እስከ 29) በወረዳው አስተዳደር ጽ. ቤት አዳራሽ ከጧቱ 2.30 እስከ 5.00 ሰዓት ቢሆን መረጣል፡፡ ልዩ እና አስቸኳይ ስብሰባዎች በአካባቢው ሁኔታ እና በአብዛኛዎቹ የአባላት ፍላጎት መሠረት መከናወን አለበት፡፡ ከላይ የተጠቀሱት ቀናትን በዞን እና በክልል ደረጃ ያሉ መዋቅሮችም ተግባራዊ ያደርጓቸዋል፡፡ በሁሉም ስብሰባዎች የሚመለከታቸው በየደረጃው ያሉ አስተባባሪ አካላት የማስተባበር፣ የመደገፍ እና

የተጠያቂነት እርምጃዎችን የመወሰድ ሃላፊነት አለባቸው (ዝርዝር መረጃውን በአባሪ ክፍል በይዘት ይመልከቱ) ፡፡

**2.1 የመመሪያው አተገባበር ስልት**

ይህን መመሪያ ተግባራዊ ለማድረግ የሚከተሉት ሶስት ተመጋጋቢ የሆኑ ሦስት የትግበራ ሂደቶች ወይም ደረጃዎች አሉት፡

ደረጃ 1:- የዚህ መመሪያ የመጀመሪያ ተግባር የመመሪያውን አጠቃላይ ሃሳብ እና በተቀመጡት የአሰራር ሂደቶች\ ስልት ላይ የጋራ መግባባት መኖሩን ማረጋገጥ ነው፡፡ ሁሉም የሰቆጣ ቃል ኪዳን ሴክተር መስርያ ቤቶች እና ፈጻሚ አጋር አካላት (ሲቪክ ማህበራት፣ የእምነት ተቋማት እና የግል ሴክተሮች) ሁሉ እንዲጋበዙ እና በመመሪያው ላይ እንዲወያዩ ይጠበቃል፡፡ የወረዳው ስርዓተ ምግብ ተጠሪ ከወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ጋር በመተባበር ሂደቱን ያመቻቻሉ፤ አስፈላጊ ከሆነ ከክልል ፕሮግራም ማስፈጸምያ ክፍል /RPDU/ እና ከሙያዊ ድጋፍ ሰጪዎች /TA/ እገዛ ይጠይቃሉ፡፡

ደረጃ 2:- የወረዳውን የስርዓተ ምግብ የቅንጅት አሰራር ሁኔታ የመገምገምና እንዲሁም በተቀመጠው መመዘኛ መስፈርት መሰረት ደረጃ ይሠጣል፡፡ **(በእባሪ ዘ ውስጥ ያለውን የምዘና ስርዓት ይመልከቱ)**

ደረጃ 3: ግምገማው ላይ ተመስርቶ የተቀናጀ አሰራርን እንደገና ማሻሻል እና በሚወሰዱ እርምጃዎች ላይ የጋራ ስምምነት መድረስ፣ ከሚደረገው ግምገማ እና ከሚሰጠው ውጤት በመነሳት ሊወሰዱ የሚችሉት የመፈተሄ ሃሳቦች የሚከተሉት ሊሆኑ ይችላሉ:-

- አሁን ያለውን የቅንጅት አሰራርን ከተወሰነ ማሻሻያ ጋር ማስተካከል (ለምሳሌ አንድ ወይም ሁለት አባላትን በመጨመር)፤
- ያለውን የቅንጅት አሰራር ዘዴን ዋና ዋና በሚባሉ ማሻሻያዎች እንደገና ማስተካከልና ማደስ (ለምሳሌ የጎደለውን ክፍተት በመሙላት)፤
- በግምገማው በተገኘው ውጤት መሰረት ውጤታማ ያልሆነውን የቅንጅት አሰራር ማስተካከልና የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካሉንና የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴውን እንደገና ማቋቋም እና በተግባር ላይ እንዲውል ማድረግ፤
- እነዚህ ኮሚቴዎች ባልተቋቋሙበት አካባቢ አዲስ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካልና የወረዳ ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ ማቋቋም/መመስረት፤

**በወረዳ ደረጃ አስተባባሪ አካላትን ማቋቋም/መልሶ ማደራጀት**

እያንዳንዱ ወረዳ የሰቆጣ ቃልኪዳን /ሁለተኛውን የብሄራዊ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም/ ኮሚቴውን በማስተካከልና በማደራጀት የወረዳ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም አስተባባሪ አካል ማቋቋም እና እንደዚህ አይነቱን የቅንጅት/የትብብር/ አሰራር በግምገማው ወቅት አለመኖሩ ከታወቀ ፈጥኖ መመስረት ያስፈልጋል። ለወጤታማ የባለድርሻ አካላት ትብብር እና ለአጋር አካላት አስተዳደር ከክልል እስከ ወረዳ ባሉ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በሚከተለው የቅንጅት ስልት መሰረት መቋቋም ይኖርበታል

**የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (WNCB)**

የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል በወረዳው ውስጥ የሚከናወኑ ሁሉንም የስርዓተ ምግብ ስራዎችን የማሳለጥ እና የማስተባብር ሃላፊነት ያለው ኮሚቴ ነው። የወረዳ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ለተወሰኑ የፕሮጀክት ስራዎች የተቋቋመ አካል አይደለም። ይልቁንም የብዙ ባለድርሻ አካላት ትብብር እና ባለድርሻ አካላት የአሰራር ስርዓት ነው። የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ለሰቆጣ ቃልኪዳን መመሪያዎችን፣ ስልታዊ ዕቅዶች እና የስርዓተ ምግብ ፕሮግራሞች ላይ ልዩ ትኩረት በመስጠት በሁሉም የስርዓተ ምግብ ተግባራት ለይ ክትትል እንዲያደርግ ይጠበቅበታል። **(በአባሪ A የተመለከተውን የWNCB የስራ ዝርዝር ቢጋር ይመልከቱ)።** የወረዳው ዋና አስተዳዳሪ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አካሉን ወደስራ የማስገባትና የማስጀመር ወይም ከሀገራዊ የስርዓተ ምግብ ስርዓቱ ጋር ለመጣጣም ያለውን የጋራ ማስተባበሪያ ዘዴ እንደገና የማደራጀት ወይም መልሶ የማቋቋም ስራ እንዲያከናውን ይጠበቃል። በተጨማሪም ወረዳ ዋና አስተዳዳሪው የተስተካከለውን መመሪያ መከተል እና በዚህ መመሪያ ውስጥ እንደተገለጸው የወረዳ ስርዓተ ምግብ አካል የስራ ዝርዝር ቢጋር (TOR) ተግባራዊ ማድረግ ይኖርበታል። **(በዓባሪ A የተመለከተውን የስራ ዝርዝርውል ይመልከቱ).**

**የወረዳው ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ (WNTC)**

የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ ለወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሙያዊ አጋዥ ሃይል ሲሆን በወረዳ ውስጥ ላሉ ሴክተር መስርያ ቤቶች እና መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ አጋር አካላት የሥርዓተ ምግብ ተግባር የማቀድ፣ የመተግበር እና የመከታተል ሃላፊነት አለው። የወረዳው ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በዋናነት በአተገባበር ቁጥጥር፣ በፕሮግራም ልማት (program development) ፣ አዲስ የፕሮጀክት ረቂቅ ማዘጋጀትና መገምገም (proposal review) እና ሙያዊ እገዛ በመስጠት ላይ ያተኩራል። ይህ ኮሚቴ

እንደገና ሊደራጅ ወይም በአዲስ መልክ ሊቋቋም የሚችል ሲሆን የሚያካትታቸውም የእያንዳንዱን የሰቆጣ ቃልኪዳን የመንግስት መስሪያ ቤቶች የስርዓተ ምግብ ተጠሪ ወይም ባለሞያና የስነምግብ ኤክስፐርት፣ የፕሪጀክት አስተባባሪዎችን፣ የትግበራ አጋሮችን እና መሰል ፕሮጀክት ያላቸውን ሲቪክ ማህበራትን ወይም ወኪሎቻቸውን ነው። ይህንንም ተግባራዊ ለማድረግ ተነሳሽነቱ ከወረዳው የስርዓተ ምግብ ተጠሪዎች መምጣት አለበት።

**አቅም ግንባታ**

**2.1.1 የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (WNCB) ስብጥር**

እያንዳንዱ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ (WNTC) ከኮሚቴው አባላት የተመረጡ የራሳቸው ሊቀመንበር እና ፀሀፊ ይኖሩታል። መንግስት በፌዴራል ደረጃ የብሄራዊ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና ብሔራዊ የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በተሸለ ሁኔታ ተቋቁሟል። የብሄራዊ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የብሄራዊ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ የአባላት ስብስብ በብሄራዊ ስርዓተ ምግብ ፕሮግራም (NNP) በተጠቀሰው መሰረት ይሆናል። የስርዓተ ምግብ ፕሮግራሙን ውጤታማ በሆነ መንገድ ተግባራዊ ለማድረግ እነዚህን የቅንጅት ስልቶች በክልል፣ በዞንና በወረዳ ደረጃ በተመሳሳይ መልኩ ይተገበራል ተብሎ ይጠበቃል።

የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ የአባልነት ስብጥር በሚመለከታቸው አካላት በሚዘጋጁ መመሪያዎች መሰረት ይሆናል። የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ለዞን ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ፣ የዞን ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ለክልል ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሪፖርት ያቀርባሉ። የክልል ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ለብሄራዊ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ (NNCB) ሪፖርት ያቀርባል። የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ ኮሚቴ የሚያተኩረው በአመራር፣ በፖሊሲ፣ በአስተዳደር፣ በሃብት አጠቃቀም፣ አጋርነትን ማስተባበር እና በፕሮግራም ክለሳ ላይ ነው።

የወረዳው ስርዓተ ምግብ አካላት ስብጥር በተቋማዊ ውክልና ላይ የሚመሰረቱ እንደመሆናቸው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት የሴክተር ኃላፊዎች ወይም ተወካዮች የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ዋና አባላት ይሆናሉ።

ተ/ቁ	የተቋሙ ስም	በተቋሙ ያለው ሃላፊነት	በኮሚቴው ውስጥ
-----	---------	----------------	-----------

			የሚኖራቸው ሚና
1	ወረዳ አስተዳደር	ዋና አስተዳዳሪ	ሊቀ መንበር
2	ወረዳ ጤና ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	ጸሃፊ
3	ወረዳ ገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
4	ወረዳ ግብርና ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	ፀሓፊ
5	ወረዳ እንስሳት እና አሳ ሃብት ልማት ተጠሪ ጽ /ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
6	ወረዳ ውሃ፣ መስኖ እና ኢነርጂ ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
7	ወረዳ ትምህርት ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
8	ወረዳ ሴቶች እና ህጻናት ጉዳይ ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
9	ወረዳ አካባቢ ጥበቃ፣ መሪት አጠቃቀም እና አስተዳደር	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
10	ወረዳ መንገድ እና ትራንስፖርት ጽ/ቤት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
11	የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ኢንተርፕራይዝ ልማት	ጽ/ቤት ሃላፊ	አባል
12	ሰራተኛ እና ማህበራዊ ጉዳይ ጽ/ቤት ወይም የስራ ሂደት	ጽ/ቤት ሃላፊ ወይም የስራ ሂደት ሐላፊ	አባል
13	ዋና ዋና ተፅኖ ፈጻሚ አጋር አካላት (Lead IPs)	ተወካይ /ፕሮጀክት ማኔጀር/	አባል
14	ዋና ዋና ሲቪክ ማህበር ድርጅቶች (Lead CSOs) የሃይማኖት ተቋማት ተወካዮች	ሃላፊ	አባል
15	የ ከፍተኛ ት/ት ተቋማት (ዩኒቨርሲቲ) እና የጥናትና ምርምር ተቋማት	ተወካይ	አባል
16	የወረዳው ህዝብ ግንኙነትና ኮምዩኒኬሽን	ሐላፊ	አባል

የወረዳው ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (WNCB) በወረዳ ዋና አስተዳዳሪው መመራት ያለበት ሲሆን ፣ፀሃፊው ደግሞ የወረዳው ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት ወይም የወረዳው ግብርና ፅሕፈት ቤት ሃላፊ ይሆናል። የወረዳው ስርዓተ ምግብ አካል (WNCB) በቅንጅት ስልቶች የመጀመርያ የትግበራ ደረጃ እና በአባላት ምክክር መሰረት ሊቀየር ይችላል።

**2.1.2 የወረዳው የቴክኒክ ኮሚቴ ስብጥር**

የወረዳ ቴክኒክ ኮሚቴ ስብጥር ከሰቆጣ ቃል ኪዳን ጽ/ቤቶች እና በስርዓተ ምግብ ዙሪያ የሚሰሩ ባለድርሻ አካላት ያካተተ ይሆናል ። የኮሚቴው አባል ባለድርሻ አካላት (ከመንግስት ሴክተር መስርያ ቤቶች ውጭ የሆኑ) ስብጥር ከወረዳ ወረዳ የሚለያይበት ሁኔታ ይኖራል። በዋናነት ግን ተቋማት የሚኖራቸው ውክልና በስርዓተ ምግብ ዙሪያ ባላቸው እውቀትና ክህሎት፣ በሚያከናውኑት የጤና ተግባራት፣ በፕሮገራም ዝግጅትና ትግበራ፣ እንዲሁም በክትትልና ግምገማ እና በመሳሰሉት አስተዋጾ ይሆናል። የኮሚቴው የተቋማት ውክልና በየጊዜው በሚኖሩ ውይይቶች የሚሻሻል ይሆናል።

ተ/ቁ	የተቋሙ ስም	በኮሚቴው ውስጥ የሚኖራቸው ሚና
1	ወረዳ ጤና ጽ/ቤት ወይም ግብርና ፅሕፈት ቤት	ሰብሳቢ
2	የወረዳ አስተዳደሩ ሰቆጣ ቃል ኪዳን (ስርዓተ ምግብ ተጠሪ) ተወካይ	ፀሃፊ
3	ወረዳ ገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ጽ/ቤት ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
4	ወረዳ ግብርና ጽ/ቤት ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
5	ወረዳ እንስሳት እና አሳ ሃብት ልማት ጽ /ቤት ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
6	ወረዳ ውሃ፣ መስኖ እና ኢነርጂ ጽ/ቤት ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
7	ወረዳ ትምህርት ጽ/ቤት ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
8	ወረዳ ሴቶች እና ህጻናት ጉዳይ ጽ/ቤት ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
9	ወረዳ ሰራተኛ እና ማህበራዊ ጉዳይ ተወካይ ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
10	ወረዳ አካባቢ ጥበቃ፣ መሬት አጠቃቀም እና አስተዳደር ተጠሪ	አባል

11	ወረዳ መንገድ እና ትራንስፖርት ጽ/ቤት ተጠሪ	አባል
12	የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ኢንተርፕራይዝ ልማት ተጠሪ	አባል
13	ዋና ፈጻሚ አጋር አካላት(Lead IPs) ስርዓተ ምግብ ተጠሪ	አባል
14	የከፍተኛ ት.ት ተቋማት (የኒቨርሰቲ) እና የጥናትና ምርምር ተቋማት ተጠሪ	አባል
15	የወረዳው ይህዝብ ግንኙነትና ኮምዩኒኬሽን	አባል

**የወረዳው የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ የስብሰባ አካሄድ/ አደረጃጀት**

የክልል ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የክልል ስርዓተ-ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በወረዳ ደረጃ የሚገኙ የሰቆጣ ቃልኪዳን ፈፃሚ አካላትን የፕሮግራም አፈፃፀም እና የመረጃ አያያዝ በተመለከተ የስብሰባ እና የግምገማ ስርዓትን በየሩብ አመቱ የሚያካሂድ ይሆናል። የወረዳ ስርዓተ-ምግብ አስተባባሪ አካል መደበኛ ስብሰባ በየወሩ እንዲካሄድ የታሰበ ሲሆን የወረዳ ስርዓተ-ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በየወሩ እንዲሰበሰቡ በእቅድ ተይዟል። የስብሰባዎቹ ብዛት (ድግግሞሽ) መጠን በባለድርሻ አካላት የመጀመርያ የትግበራ ምዕራፍ ወቅት የሚሞክር ሲሆን ከወረዳዎች በሚገኝ ግብረመልስ የሚሻሻል ይሆናል። የዞን ስርዓተ-ምግብ አስተባባሪ አካል እና ስርዓተ-ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ የቅንጅት ሁኔታ እንደአሰፈላጊነቱ በክልሉ አማካኝነት በተመሳሳይ የተቋማት አደረጃጀት መሰረት የሚቋቋም ይሆናል።

**የኮሚቴው የስብሰባ አደረጃጀት**

**የስብሰባ ቦታ:** የወረዳው አስተዳደር ጽ/ቤት የስብሰባ ቦታ እንዲሆን ይመከራል። ነገርግን ኮሚቴው ቋሚ የሆነ የመሰብሰቢያ ቦታ መምረጥ እና መወሰን ይችላል። በቅንጅት ከሚሰሩ አጋር አካላት ወይም ሲቪክ ማህበራት ቢሮ ወይም የኮሚቴው ቋሚ የስብሰባ ቦታ ባይሆን ይመረጣል። **የሻሂ ቡና ወጭ:** አጋር አካላት እና በየደረጃው ያሉ የወረዳው አስተዳደር አካላት ለኮሚቴው ስብሰባዎች እና የሻሂ ቡና ወጭ ለመሸፈን የሚወጡ የአካባቢውን ዋጋ መሰረት ያደረገና የፋይናንስ መመርያን ባገናዘበ መልኩ በጀት ይመደባሉ። የወረዳ ስርዓተ-ምግብ አስተባባሪ አካል ይህን በጀት መመደቡንና አጠቃቀምን በተመለከተ ከወረዳ ስርዓተ-ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ ጋር በሚኖረው የጋራ ስብሰባ ወቅት ይከታተላል (ያረጋግጣል)።

:

**የስብሰባ መርሃግብር፡**

1. የወረዳው ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል፡ የወረዳው ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል መደበኛ ስብሰባ በየወሩ መጨረሻ ቀናት ለማካሄድ የታሰበ ሲሆን አስቸኳይ ወይም ልዩ ስብሰባዎች በማንኛውም ጊዜ ሊጠሩ ይችላሉ፡፡
2. የወረዳው ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ፡ የቴክኒክ ኮሚቴው ስብሰባ የሚያተኩረው ተግባራትን ለመከታተል እና በታቀዱ ፕሮግራሞች ላይ ሙያዊ ግምገማ ለማካሄድ ስለሆነ በወር አንድ ጊዜ በአባላት በተመረጠ የስብሰባ ቀን ይካሄዳል፡፡ ረቂቅ አጀንዳ ለማዘጋጀት እና ሙያዊ ድጋፍ ለመስጠት ይረዳ ዘንድ የወረዳው የቴክኒክ ኮሚቴ የስብሰባ ቀናት የወረዳው አስተባባሪ አካል ከመሰብሰቡ በፊት ሲሆን ይመረጣል፡፡
3. የዞን ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የቴክኒክ ኮሚቴ፡  
እስካሁን ባለው የመንግስት አደረጃጀት መሰረት በዞን ደረጃ የማስተባበሪያና የቴክኒክ ኮሚቴዎች ሰላልተቋቋሙ ይህ መመሪያ ለዞን ኮሚቴዎች የማጣቀሻ ውሎችን አይጨምርም ፡፡ ሆኖም መንግስት የዞን ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የዞን ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ በዞን ደረጃ ከተመሰረተ በክልል ደረጃ የተጠቀሱትን አባሪዎች ከዞን ሁኔታዎች ጋር በማስማማት መጠቀም ይቻላል፡፡ ኮሚቴዎች በማን ሰብሳቢነት እንደሚመሩ በዞን አስተዳዳሪው የሚወሰን ይሆናል፡፡
4. የክልል ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የቴክኒክ ኮሚቴ፡ በክልል ደረጃ ያሉ አስተባባሪ አካላት እና የቴክኒክ ኮሚቴ በሩብ አመት አንዴ ይሰበሰባሉ፡፡ የክልሉ አስተባባሪ አካል ስብሰባ የቴክኒክ ኮሚቴውን ስብሰባ ተከትሎ የሚካሄድ ሲሆን ለወሳኔ ሰጭዎች የሚሆኑ የመፍትሄ ሃሳቦችን እና የፖሊሲ ጉዳዮችን ግምት ወስጥ ያስገባ ይሆናል፡፡

የስብሰባ አጀንዳ፡ የእያንዳንዱ ስብሰባ አጀንዳዎች የኮሚቴውን ሰብሳቢ፣ ምክትል ሰብሳቢ እና ፀሃፊ በማማከር በወረዳው ስራተ ምግብ ፎካል ፕሮሰን አማካኝነት በረቂቅ መልክ እንዲያዘጋጅ ይደረጋል፡፡ በክልል ደረጃ የስርዓተ ምግብ ተጠሪ የክልሉን ርዕሰ መስተዳድር እና የፕሮግራም ማስፈፀምያ ክፍል በማማከር የስብሰባ አጀንዳዎችን ያዘጋጃል፡፡ ረቂቅ የስብሰባ አጀንዳዎች በፀሃፊው አማካኝነት ለሁሉም የኮሚቴ አባላት ከስብሰባው ቀን አንድ ሳምንት አስቀደሞ ለግብዓት እና እውቅና ያመች ዘንድ የስብሰባ ቀን እና ቦታ በማስታወስ በኤሌክትሮኒክስ መልክት፣ በጽሁፍ መልክት ወይም በደብዳቤ በመጠቀም መልዕክት ያስተላልፋል፡፡



በእያንዳንዱ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የሱብሰባ አጀንዳዎች ዝርዝር ወስጥ ሊካተቱ የሚገቡ ሃሳቦች

- ከባለፈው ስብሰባ የተላለፉ ወሳኔዎች የአፈጻጸም ሁኔታ ክትትልን በተመለከተ፤
- ከቴክኒክ ኮሚቴው እና ከእያንዳንዱ ጽ/ቤቶች የተገኙ ጥቆማዎች እና አዳዲስ ሃሳቦች፤
- በእያንዳንዱ ጽ/ቤቶች በእቅድ የተቀመጡ ተግባራትን ለማሰፈፀም ያጋጠሙ ችግሮች እና ተግዳሮቶች፤
- በእያንዳንዱ ጽ/ቤቶች ስር ያሉ ስርዓተ-ምግብ ነክ ፕሮጀክቶች የበጀት አጠቃቀም፤
- የሃብት ማሰባሰብ እና የፋይናንስ መረጃዎችን ለመተንተን የምንጠቀምበትን መገልገያ ቅፅ ማሻሻል (Resource Tracking And Financial Analysis Tool)፤
- የባለድሻ አካላት ዝርዝር ማሳያ መገልገያ ቅፅ (Stakeholders' Mapping Tool) ማሻሻያ ሃሳቦች፤
- ከወረዳው ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ የተቀመጡ የመፍትሄ ሃሳቦች ማጠቃለያ፤

የስብሰባ የቆይታ ጊዜ፡ የእያንዳንዱ ስብሰባ የቆይታ ጊዜ በስብሰባ አጀንዳዎች የሚወሰን ቢሆንም ወይይቱን ለማስኬድ እና መረጃዎችን ለመለዋወጥ በቂ መሆን ይኖርበታል። የስብሰባ ሰዓት አስቀድሞ የሚወሰን እና ለተሳታፊዎች መልዕክቱ የሚተላለፍ ሆኖ በእቅድ በመመራት ሁሉንም አሳታፊ መሆን ይኖርበታል። የስብሰባ ቆይታ በቀን ከሶስት (3) ሰዓት በላይ ባይሆን ይመከራል። የመረጃ አያያዝ፡ ሁሉም ስብሰባዎች በቃለ-ጉባዔ መዝገብ **(በአባሪ ..በተጠቀሰው)** መሰረት ሊመዘገቡ ይገባል። ሌላ ተመራጭ የአመዘጋገብ ስልት ካለ በወረዳ አስተዳደሩ የሚወሰን ሆኖ ሁሉም መዝገቦች በቀላሉ እንዲገኙ እና ስራ ላይ እንዲወሉ በተመረጠ አንድ ቦታ ላይ መቀመጥ ይኖርባቸዋል። የአንላይን አጋር አካላት ማስተባበር ስርአት ተግባራዊ ከተደረገ በኤሌክትሮኒክስ ሰለሚሞላ ሁሉም አባላት፤ የክልል አስፈጻሚ አካላት እና የክልልና የፊደራል የፕሮግራም ማስፈፀምያ ክፍል በቀላሉ ሊያገኟቸው እና ሊጠቀሙባቸው ይችላል። ሁሉም የቃለ-ጉባዔ መዝገቦች ከስብሰባው በኋላ ባሉ አንድ ሳምንት ቀናቶች ወስጥ ሊፈረሙ እና ለሚሉ ይገባል። በቅንጅት የተዘጋጀ የስርዓተ ምግብ ዕቅድ፤ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እቅዶች፤ መደበኛ ሪፖርቶች እና ቃለ ጉባዔ መዝገቦች የሚቀመጡበት ቢያንስ አንድ ማህደር በአስተዳደር ጽ/ቤት ሊዘጋጅ ይገባል።

**የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የስራ ድረሻ እና ሃላፊነቶች**

የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና የወረዳ ስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ የስራ ድረሻ እና ሃላፊነቶችን ያካተተ የስራ ዝርዝር (ቢጋር) እንደቅደም ተከተላቸው በአባሪ 1 እና 2 ተካቷል።

**የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሰብሳቢ**

የወረዳው ዋና አስተዳዳሪ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሰብሳቢ ይሆናል። በዋናነትም አስተባባሪ ኮሚቴውን የመምራት፣ ኮሚቴውን ወክሎ የመገኘት፣ እና የወረዳው ስርዓተ ምግብ (ተጠሪ) በመሆን የማገልገል ሃላፊነት አለበት።

**የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ፀሃፊ**

የወረዳው ጤና ጽ/ቤት ሓላፊ ወይም ግብርና ዕድገት ቤት ሓላፊ የስርዓተ ምግብ የአስተባባሪ አካል ፀሃፊ በመሆን ይሰራል። ፀሃፊው በብቃት/ሜሪት የሚመደብ የሆናል። የአስተባባሪ ኮሚቴውን የሰብሰባ ቃለ ጉባዔ መመዝገብ፣ የኮሚቴው ሰብሳቢ በለሉበት ተክቶ የመስራት እና ሌሎች የኮሚቴው አስተዳደራዊ ጉዳዮችን የመከታተል ሃላፊነት አለበት። የኮሚቴውን የሰብሰባ ቃለ ጉባዔ እና ሌሎች ሰነዶችን መፈረማቸውን ይከታተላል በአገባቡ ይይዛል።

**የወረዳ ስርዓተ ምግብ \ ሰቆጣ ቃልኪዳን ተጠሪ የስራ ድርሻና ሓላፊ**

- ለወረዳው የቴክኒክ ኮሚቴ መደበኛ የሰብሰባ አጀንዳዎችን በማርቀቅ ለኮሚቴው ፀሃፊ ከሰብሰባው ቀን ከአንድ ሳምንት በፊት በማቅረብ የኮሚቴው አባላት አስተያየት እና ድጋፋቸውን እንዲሰጡበት ማድረግ፤
- የሚተገበሩ ክንውኖችን በመለየት ለሚመለከታቸው ጽ/ቤቶች እና አጋር አካላት መረጃውን በወቅቱ ማስተላለፍ፤
- የሰብሰባ ቃለጉባዔ መዝገብን እና በሚከናወኑ ተግባራት ላይ አስተያየት እንዲሰጡበትና ድምዳሜ ላይ እንዲደርሱ ለአባላት ማቅረብ፤
- የወረዳው ሰቆጣ ቃልኪዳን ኮሚቴ መደበኛ ሰብሰባ መሳተፍ እና ሙያዊ ድጋፍ መስጠት፤
- ወረዳውን በመወከል ከክልሉ የፕሮግራም ማስፈጸሚያ ክፍል ጋር መረጃ መለዋወጥ ፤
- አጋር አካላት እና የሰቆጣ ቃል ኪዳን ጽ/ቤቶች በእቅድ የተቀመጡ ተግባራት እንዲፈፀሙ እና መረጃ መለዋወጫ ሰነዶች ለሚመለከተው አካል እንዲያቀርቡ ወቅቱን በጠበቀ መልኩ ማስታወስ፤

- የባለድርሻ አካላት ትብብር መከታተያ ዝርዝር መከታተያ ቅፅ በየጊዜው መሻሻሉን (መከለሱን) ማረጋገጥ፤
- ለሃብት ማሰባሰብ እና ለፋይናንስ መረጃዎች መተንተኛ የምንጠቀምበት መሳርያ በተገቢው መልኩ ጥቅም ላይ መዋሉን ማረጋገጥ፤
- ከእያንዳንዱ የአገልግሎት ማሳለጫ ቅፅ የተሰበሰቡ መረጃዎችን በመተንተን ለተጠቃሚዎች ግልፅ ማድረግ፡፡ ለምሳሌ የባለድርሻ አካላት ጥምረት ወይም ትብብር ማብራራት፣ ባለድርሻ አካላት ያሉበት ሁኔታ ማሳያ እና የፋይናንስ መረጃዎች መግለጫ/ ማሳያ ለወረዳው ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና አካል ሰብሳቢ ግንዛቤ መፈጠር፤
- ወርሃዊ እና የሩብ አመት እቅዶች እንዲዘጋጁና የአፈፃፀም ግምገማ እንዲካሄድ በበላይነት መምራት፤
- የድጋፍ ጉብኝቶችን እና የመስክ ጉዞዎችን በማዘጋጀት በወረዳ ስርአተ ምግብ አስተባባሪ አካላት መካከል የመረጃ ልውውጥ እንዲኖር ማድረግ፤
- ለቀጣዩ የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የሰብሳቢ አጀንዳዎችን ማዘጋጀት፤

**2.2 በክልል ደረጃ የዘርፈብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና አጋር አካላትን ትብብር**

የክልሉን የሴክተሮች ቅንጅት ለመከታተል እና አጋር አካላትን ለማስተባበር በተመሳሳይ መልኩ ይህን የአሰራር መመርያ፣ የባለድርሻ አካላት መከታተያ ቅፅ መተግበርያ መሳርያ (stakeholder mapping tool) የተጠያቂነት መከታተያ (accountability tool) ፣ ሌሎች መመርያዎች (guidelines) እና የባለድርሻ አካላት አፈፃፀም ትንተና ጥቅም ላይ ይውላል፡፡ የባለድርሻ አካላት ቅንጅት ማስተባበርያ መከታተያ ቅፅ የክልሉን የባለድርሻ አካላት ቅንጅት መከታተያ ቅፅ፣ የባለድርሻ አካላትን አፈፃፀም መገምገም እና የተጠያቂነት መከታተያ ቅፅ መጠቀም ይቻላል፡፡

የወረዳዎች የአፈፃፀም ደረጃ፣ የሃብት አጠቃቀም እና የሰቆጣ ቃል ኪዳን አካላት ቅንጅት ያለበት ሁኔታ በክልል ደረጃ ይገመገማል፡፡ በክልል ደረጃ የሚዘጋጀው ይህ ሁሉን አሳታፊ የቅንጅት ሰብሳቢ በየሩብ አመቱ ለማካሄድ በእቅድ የተያዘ ሲሆን የክልል ቢሮዎች፣ ለጋሽ ድጅቶች፣ የክልሉ የፕሮግራም ማስፈፀም ክፍል እና ለተግባሩ የሚረባረቡ አጋር አካላት የሚሳተፉበት ይሆናል፡፡ የክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ዝርዝር የስራ ድርሻ ወይም **ቢጋር በአባሪ ሐ** ተጠቅሷል፡፡

2.2.1. የክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የአባላት ስብጥር እና ሃላፊነት

የክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን በአባልነት የያዘ ይሆናል

- የክልል አስተዳደር ቢሮ (የክልሉ ርዕሰ መስተዳድር) - የክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሰብሳቢ
- የክልል ጤና ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል ግብርና ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል እንስሳት እና አሳ ሃብት ልማት ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል የወሃ፣ መስኖ እና ኢነርጅ ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል የሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል የሴቶች እና ህፃናት ጉዳይ ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል ገንዘብና ኢኮኖሚ ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ኢንተርፕራይዝ ልማት ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል አካባቢ ጥበቃ፣ መሬት አጠቃቀም እና አስተዳደር ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የክልል መንገድ እና ትራንስፖርት ቢሮ- ሃላፊ/ ምክትል
- የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት (ዩኒቨርሲቲ) እና የጥናትና ምርምር ተቋማት ተጠሪ
- የክልል የሲቪክ ማህበራት ድርጅቶች- ሃላፊ/ አስተባባሪ/ ተወካይ
- የሀይማኖት ተቋማት ተወካይ

የስራ ድረሻ እና ሃላፊነት

- በክልሉ ውስጥ ለሚገኙ የስርዓተ ምግብ ፕሮግራሞች አጠቃላይ አመራር ይሰጣል።
- የወረዳዎችን የአፈፃፀም ሪፖርት ይገመግማል ።
- የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችን፣ ለጋሽ ደርጅቶችን፣ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን እና የግል አጋሮችን ጨምሮ ሌሎች በርካታ ባለድርሻ አካላትን ማስተባበር፣ መምራት እና ማመቻቸት።
- በሃብት ትንተና መረጃ ዘገባ (ሪፖርት) ላይ የስርዓተ ምግብ ሀብት ምደባን አንዱ የክትትል ስርዓት አድርጎ መጠቀም።
- የወረዳውን የሰቆጣ ቃልኪዳን ስትራቴጂካዊ ግቦች ለመደገፍ ሃብቶችን ማሰባሰብ እና የሃብት አጠቃቀምን መከታተል።
- የአተገባበር ሁኔታን፣ ባለድርሻ አካላት የትብብር ሁኔታ ማሳያ ዳሽቦርድን፣ በተለይም ከሰቆጣ ቃልኪዳን ጋር የተገናኙ ስትራቴጂካል ዓላማዎችን እና ግቦችን መገምገም።
- ዋና የትግበራ ስራዎችን ደረጃዎችን መገምገምና ፈታኝ ሁኔታዎችን መፍታት።

- በአጋር ድርጅቶች መካከል ቅንጅት እና ትብብርን እንዲኖር ማመቻቸት።
- የአጋር ድርጅቶችን የአፈፃፀም ሪፖርት ወደ ወረዳ በወቅቱ እንዲያስረክቡ ማመቻቸት ።
- የስርዓተ ምግብ ጉዳዮችን በወረዳ ልዩልዩ ባለድርሻ አካላት መካከል ጠንካራ ግንኙነት መፍጠር
- ለሰቆጣ ቃልኪዳን ትግበራ የሚረዱ ስትራቴጂዎችን መንደፍ እና እቅድ ማዘጋጀት።
- የስርዓተ ምግብ በተለይም የሰቆጣ ቃል ኪዳን ለባለብዙ ባለድርሻ አካላት ቅንጅት ውጤታማነት መገምገም ።
- ዓመታዊ እና የግማሽ ዓመት ሪፖርቶችን እንዲሁም በጀቶችን መገምገምና ማጽደቅ።

**የክልሉ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሰብሳቢ**

የክልሉ ር/መስተዳድር የክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ሰብሳቢ ይሆናል። በእቅድ የተቀመጡ ተግባራት እንዲሳኩ አመራር የመስጠት እና ስብሰባዎችን የመምራት ሃላፊነት አለበት።

**የክልሉ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ፀሃፊ**

የፀሃፊው የስራ ድርሻ (ሃላፊነት) በዋናነት የኮሚቴ ስብሰባዎችን መመዝገብ፣ የኮሚቴው ሰብሳቢ በማይገኙበት ጊዜ እሳቸውን ተክተው የመምራት፣ እና ሌሎች የኮሚቴ አስተዳደራዊ ጉዳዮችን ማከናወንን ይመለከታል።

**2.2.2. የክልሉ የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ ስብጥር፣ የስራድረሻ እና ኃላፊነት**

የክልሉ የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ የሚከተሉትን አባላትን ይይዛል ።

- የክልል ጤና ቢሮ ወይም ግብርና ቢሮ- ተወካይ
- የክልል ጤና ቢሮ ግብርና ቢሮ- ተወካይ
- የክልሉ ፕሮግራም ማስፈፀሚያ ክፍል ሃላፊ ፀሓፊ
- የክልል እንስሳት እና አሳ ሃብት ልማት ቢሮ- ተወካይ
- የክልል የወሃ፣ መስኖ እና አገርጅ ቢሮ- ተወካይ
- የክልል የሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ- ተወካይ
- የክልል የሴቶች እና ህፃናት ጉዳይ ቢሮ- ተወካይ
- የክልል ገንዘብና ኢኮኖሚ ቢሮ- ተወካይ
- የክልል የቴክኒክና ሙያ ስልጠና አንተርፕራይዝ ልማት ቢሮ- ተወካይ
- የክልል አካባቢ ጥበቃ፣ መሪት አጠቃቀም እና አስተዳደር ቢሮ- ተወካይ

- የክልል መንገድ እና ትራንስፖርት ቢሮ- ተወካይ
- የከፍተኛ ትመህርት ተቋማት (ዩኒቨርሲቲ) እና የጥናትና ምርምር ተቋማት ተወካይ
- የክልል የሲቪክ ማህበራት ድርጅቶች- ተወካይ

የክልሉ የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ የስራ ድረሻዎች እና ሃላፊዎች **(በተጨማሪነት በአባሪ ሠጋ ይመልከቱ)**

3. ቅንጅድ አሰራርን ለመምራት የምንጠቀምባቸው አሰራሮችና መተግበርያ መሳርያዎች

ባለድርሻ አካላት በአግባቡ ለመምራት ልዩ ልዩ አሰራሮችን መተግበር የሚጠይቅ ሲሆን ዋና ዋናዎቹ የሚከተሉት ሲሆኑ ለግንዛቤ ይረዳ ዘንድ በአባሪ ክፍሉ ተቀምጠዋል

- የኮሚቴዎች እና አመራሮች የስራ ዝርዝር (ቢጋር)
- የመወያያ አጀንዳ ዝግጅት
- የባለድርሻ አካላት የመከታተያ ቅፅ Stakeholder mapping tool
- የሃብት ምደባ ክትትልና ትንተና ቅፅ Resource tracking tool
- ቃለ ጉባዔ ዝግጅት
- የስብሰባ ቃለጉባዔ ለሚመለከታቸው ማጋራት

ከዚህም ባሻገር የሃብት አጠቃቀም ዝርዝር መረጃ፣ ባለድርሻ አካላት የአፈፃፀም ግምገማ፣ የቅንጅት አሰራር ሁኔታን እና የሃብት አጠቃቀምን የሚሳይ የመረጃ ቋት መሰረት አድጎ መወያየት ጠቃሚ ይሆናል። የባለድርሻ አካላት አፈፃፀምና የቅንጅድ አሰራርን ለመገምገም ተገቢውን የክትትልና ግምገማ ስርዓት ተግባራዊ ማድረግ ይገባል።

የዘረፈ ብዙ ሴክተሮችና አጋር ድርጅቶች ቅንጅትን ለመከታተል የምንጠቀምባቸው አሰራሮች ይህ ክፍል ከሁለተኛው ዙር ብሄራዊ የስርዓተ ምግብ ፕሮግራም ምዕራፍ 6 እና ከሰቆጣ ቃልኪዳን የመጀመሪያ የሙከራ ትግባራ (2009-2012) የኢንቨስትመንት እቅድ ክፍል 8 ጋር ግንኙነት አለው። ትኩረት የሚያደርገውም ቃል ከዳኑ በሚተገብርባቸው የዘረፈ ብዙ ሴክተሮች አጋርነት እና ቅንጅትን ለመምራት የቁጥጥር ስርዓቱን ወጤታማነት ለማሳየት ነው።

**የባለድርሻ አካላት አጋርነት እና ቅንጅት ወጤታማነት መገምገም**

በዚህ ክፍል በክልል እና በወረዳ ደረጃ የሚገኙ የዘርፈ ብዙ ሴክተሮችን አጋርነት እና አመራር ወጤታማነት ለመለካት የምንጠቀምባቸውን የክትትል እና ግምገማ (M&E) አመልካቾችን እናያለን።

#### 4. የክትትል እና ግምገማ አመልካቾች

የባለድርሻ አካላት ቅንጅት መሻሻልን (እድገትን) ለመለካት ከዚህ በታች የተዘረዘሩ አመልካቾች ግምት ወስጥ መግባት ይኖርባቸዋል።

- በስራ ዝርዝሩ መሰረት በተቀመጡ ግልጽ አጀንዳዎች ዙርያ የስብሰባ ቃለጉባዔና የክትትል ተግባርን በማካተት የተካሄደ ባለድርሻ አካላት የስብሰባ ብዛት፤
- በእያንዳንዱ ስብሰባ የተሳተፉ አጋር አካላት ቁጥር በመቶኛ (%)፤
- ለወይይት የቀረቡ የሰቆጣ ቃልኪዳን አጀንዳዎች ብዛት (መጠን)፤
- በሩብ ዓመት የተከለሰ (የተሻሻለ) የዘርፈ-ብዙ አጋር አካላት ቅንጅት መከታተያ መሳርያ (updated Multi-stakeholder mapping tool)፤
- በሩብ ዓመት የተከለሰ (የተሻሻለ) ባለድርሻ አካላት አፈፃፀም ማሳያ ዳሽ ቦርድ (updated Partnership dashboard)፤
- በስብሰባዉ የተገመገሙ ባለድርሻ አካላት ማሳያ መግለጫ እና የፋይናንስ አጠቃቀም መግለጫ ወይም ማሳያ፤
- ባለድርሻ አካላት የስብሰባ ቃለጉባዔ በተሰብሰቡወች መፈረሙ በተገቢዉ መልኩ በመሙላት በኦን ላይን (በኤሌክትሮኒክ) የመረጃ ስርዓት ወይም በወረቀት አሰራር መመዝገብ፤
- ሃብት ለማሰባሰብ እና ለመከታተል በተዘረጋዉ ስርዓት መሰረት የተዘጋጁ የፋይናንስ ትንታኔ ሪፖርቶች፤
- በሩብ ዓመቱ የተሰሩ የፋይናንስ ክፍተቶች ወይም ግኝቶች ትንታኔ እና በወቅቱ ለክልል መስተዳድር ለማሳወቅ የተላኩ ሪፖርት ፤
- በግማሽ አመት (6 ወራት) ወስጥ የተለዩ እና ለሚመለከታቸዉ አካላት በግብረመልስ ለማሳወቅ የተላኩ ውሳኔዎች ብዛት፤
- በሰቆጣ ቃልኪዳን ስትራቴጂክ አላማ እና ዝርዝረ ተግባራት መሰረት የተዘጋጀ እቅድ እና በጀት፤
- ማህበረሰብ አቀፍ መማማርያና ሰርቶ ማሳያን ተደራሽ ያደረገ የድጋፍ ብዛት፤

**የክትትል እና ግምገማ ሂደት**

የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ አገልግሎት ካለ፣ በየጊዜው በሚካሄዱ ስብሰባዎች ከሚገኙ ወሳኔዎች በመነሳት የሚታደስ (የሚሻሻል) የአንላይን ባለድርሻ አካላት አመራር የመረጃ ቋት (ዳታ ቤዝ) ዋና ቁልፍ የክትትል ስርዓት መሳርያ በመሆን ያገለግላል። የፌደራል ፕሮገራመ ማስፈጸም ክፍል፣ የክልል ፕሮገራመ ማስፈጸም ክፍል፣ የክልሉ የስርዓተ ምግብ ተጠሪ እና ወረዳ ስርዓተ ምግብ ተጠሪ በቀላሉ በየኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ አማካኝነት የሚሞሉ ማንኛውንም የሰቆጣ ቃል ኪዳን ባለድርሻ አካላት ቅንጅት እና የፋይናንስ መረጃዎች አፈፃፀም ማሳያዎችን (dashboard) ማየት ይችላሉ። የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ተደራሽ ባለሆነባቸው አካባቢዎች በወረቀት የሚሰሩ መግለጫዎች (ማሳያዎች) እና የስብሰባ ቃለጉባዔዎች ከክልል ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል፣ ከወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እና ከወረዳ ስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ አባላት ጋር መረጃ ለመለዋወጥ ያገለግላል።  
: የክልል ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል እነዚህን የአፈፃፀም ማሳያዎችን በመመልከት ለወረዳዎች ግብረመልስ ይሰጣል።

የክልል ፕሮገራመ ማስፈጸም ክፍል እና የክልል ስርዓተ ምግብ ተጠሪ በየ 6ወር በጋራ የአጋር አካላትን ትብብር ሁኔታ ማሳያን ይከታተላሉ። የፌደራል ፕሮገራመ ማስፈጸም ክፍል ተወካይ ቢያንስ በዓመታዊ የግምገማ ሂደት ወቅት ቢሳተፍ የተሸለ ወይይት ማስኬድ ይቻላል። በክትትል ወቅት የተገኙ ሪፖርቶች ለወረዳው አስተዳዳሪ እና ለክልል ፕሮገራመ ማስፈጸም ክፍል ሀላፊዎች ይቀርባል።

ባለድርሻ አካላት የመረጃ ቋት (አፈፃፀም ማሳያ/ መግለጫ) (Partnership dashboard) በአባሪ ሁለት እንደተገለጸው የ አጋር አካላት ቅንጅት ማሳያ (ዳሽቦርድ) ዋና ዋና የአመልካቾች መሻሻልን በማሳየት እንደቁልፍ የአፈፃፀም ማሳያ በመሆን ያገለግላል። አባሪ

**B ይመልከቱ**

የዘርፈብዙ ሴክተሮች አጋር አካላት ወጤታማነት መለኪያ ተጨማሪ ቅጾች ባለድርሻ አካላት ወጤታማነትን ለመፈተሽ የምንጠቀምባቸው ሌሎች ተጨማሪ መሳርያዎች አሉ። በየ ሩብ ዓመቱ የሚገመገምና የሚሻሻል የባለድርሻ አካላት ማንደን መሳርያ (stakeholder mapping tool) እና የባለድርሻ አካላት ሁኔታ ትንታኔ፣ በየሩብ ዓመቱ የሚገመገም እና የሚሻሻል የፋይናንስ መረጃዎች ማሳያ መግለጫ (Financial dashboard)



፤ እነዚህ ሁለቱም የወጪታማነት መለኪያና መተንተኛ መሳርያዎች በአባሪ 10 በተቀመጡት መሰረት በአን ላይን ባለድርሻ አካላት ማስተባበር የመረጃ ቋት ስርዓት አካል ናቸው።

**በክትትል ወቅት የምንጠቀምባቸው የተግባራት ተፈጻሚነት ማረጋገጫ ነጥቦች (Monitoring checklist)**

የአጋር አካላትን ቅንጅት ማስተባበር ተግባር ለመከታተል ድጋፍ ተኮር የሱፐርቪዥን መርገግብር በክልል ፕሮግራም ማስፈፀምያ ክፍል እና በክልሉ ቢሮዎች ይዘጋጃል። ይህ የክትትል ፍክሊስት ዋናዎና አመልካቾችን ያካተተ መሆን ይኖርበታል። ዝርዝር መረጃው

**በአባሪ ተያይዟል**

**በተለያዩ ደረጃዎች ያሉ ባለድርሻ አካላት የመረጃ ልወጫና አደረጃጀት የሚያሳይ ሰንጠረዥ**

በፊደራል ደረጃ	በክልል ደረጃ	በወረዳ ደረጃ
<p>የተከበሩ ም. ጠ.ሚንስትር</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>የፊደራል ፕሮግራም ማስፈፀምያ ክፍል.</li> <li>ጤና ጥበቃ ምንስትር</li> <li>ግብርና ሚንስትር.</li> <li>ወ.ሃ.መስኖ ኢነርጂ ሚንስትር</li> <li>ትምህርት ሚንስትር</li> <li>ሰራተኛ ማህበራዊ ጉዳይ ምንስትር</li> <li>ፋይናንስ ኢኮኖሚ ሚንስትር</li> <li>ሴቶች ህፃናት ጉዳይ ሚንስትር</li> </ul>	<p>የክልል ርዕሰ መስተዳድር</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>የክልል ፕሮግራም ማስፈፀምያ ክፍል</li> <li>ጤና ቢሮ</li> <li>ግብርና ቢሮ</li> <li>ወ.ሃ መስኖ ኢነርጂ ቢሮ</li> <li>ትምህርት ቢሮ</li> <li>ሰራተኛ ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ</li> <li>ፋይናንስ ኢኮኖሚ ቢሮ</li> <li>ሴቶችና ህፃናት ጉዳይ ቢሮ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ወረዳ አስተዳዳሪ</li> <li>ወረዳ ጤና ጽሕፈት ቤት</li> <li>ወረዳ ግብርና ዕድገት ቤት</li> <li>ሰራተኛ ማህበራዊ ጉዳይ ዕድገት ቤት</li> <li>ትምህርት ጽ.ቤት</li> <li>ወ.ሃ መደን ኢነርጂ ዕድገት ቤት</li> <li>ባለ ድርሻ አካላት የሲቪክ ማህበራት</li> <li>ሴቶች ህፃናት ጉዳይ ዕድገት ቤት</li> <li>የሃይማኖት ተቋማት ማሰብ ስርቶ ማሳያ</li> </ul>

--	--	--

**አባሪዎች**

አባሪ ሆ:

**ቢጋር:** የወረዳው ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል

**የኮሚቴው አባላት:** የሴክተር ፅ/ቤት ተወካዮች፣ ዋናዋና የስርዓተ ምግብ ፈፃሚ የአጋር ድርጅቶች ፣ የማህበረሰብ ላብ ተወካይ

**ሰብሳቢ:** የወረዳው አስተዳዳሪ

**አስተባባሪ:** የወረዳው ስርዓተ ምግብ ተጠሪ

**የሰብሰባ ጊዜ :** በየወሩ

**የኮሚቴው ዋና ዋና ተግባራትና ኃላፊነቶች:**

- በወረዳ ውስጥ የስርዓተ ምግብ ፕሮግራሞችን አጠቃላይ አመራር ይሰጣል፤
- ዘርፈ ብዙ አጋር ድርጅቶችን፣ ለጋሽ ድርጅቶችን፣ የመንግስታዊ እና የግል ፈፃሚ አካላትን ቅንጅታዊ አሰራር ማስተባበርና መምራት፤
- የስርዓተ ምግብ የሁብት ምደባና ትንተና አጠቃቀም ሪፖርት የከታተላለ
- በወረዳ ውስጥ ለሰቆጣ ቃልኪዳን ቁልፍ ተግባራትን ለመፈፀም የሚያስችል ሃብት ማሰባሰብና አጠቃቀሙን መከታተል
- የሰቆጣ ቃል ኪዳን ስትራቴጂያዊ ዓላማዎችና ተግባራት እንዲሁም የአጋርነት ዳሽቦርድ ጨምሮ አፈጻጸሙን ይገመግማል
- ዋና ዋና የአፈጻጸም ጉዳዮችን በመገምገም የመፍትሄ አቅጣጫዎች ማስቀመጥ
- በአጋር ድርጅቶች መካከል ቅንጅታዊ አሰራርንና ትብብርን ያመቻቻል

- አጋር ድርጅቶች በየጊዜው ሪፖርት ለወረዳ እንዲያደርጉ ያመቻቻሉ።
- በወረዳው የስርዓተ ምግብ ጉዳዮች ላይ ድጋፍ መስጠት እና ከተለያዩ የባለድርሻ አካላት ጋር ግንኙነት መገንባት
- የ ሰቆጣ ቃልኪዳን ስትራቴጂ እና ዝርዝር እቅድ ማዘጋጀት፤
- በተለየ ሁኔታ የሰቆጣ ቃልኪዳን ቅንጅታዊ ስራ ውጤታማነት ይገመግማሉ።
- ዓመታዊ የሥራ ዕቅድ እና በጀት፣ ማጽደቅ ዓመታዊና የግማሽ ዓመት ሪፖርት መገምገም
- የያንዳንዱን ባለድርሻ አካላት በወረዳ ያለውን ዓመታዊ፣ የሩብ እና ወርሃዊ ዕቅድ መገምገምና የተጠቃለለ የስርዓተ ምግብ ዕቅድ መቀበል
- በወረዳው ውስጥ በስርዓተ ምግብ ዙሪያ የሚሰሩ ባለድርሻ አካላት እና ፈጻሚ ድርጅቶችን ዝርዝር በመያዝ የመረጃ ቻት ማለትም ዳታ ቤዝ መሙላትና እናዳስፈላጊነቱ መከለስ
- መደበኛ የመስክ ጉብኝቶች ማድረግ እና ድጋፍ መስጠት
- የፊዚካልና የፋይናንስ ሪፖርቶችን ማረጋገጥ
- በወረዳ ውስጥ አዳዲስ የአጋር ድርጅቶችን ፣ ፕሮጀክቶችን፣ እና ፕሮግራሞችን ማካተት
- በሴክተሮችና በአጋር ድርጅቶች መካከል የታቀዱ ተግባራትን አፈጻጸም መከታተልና አዲስ ማድረግ
- የሃብት ልየታና አጠቃቀም ሥርዓትን በየጊዜው መሙላት፤
- የበጀት እና የወጪ ትንተና ውጤት መሰረት ያደረገ ውይይትና ግምገማ በማድረግ ውሳኔ ማሳለፍ
- በሴክተሮች እና በወረዳ ውስጥ ባሉ አጋር ድርጅቶች ተግባር ላይ ያልዋለ ሃብት በመለየት፣ እንዲታቀድ ማድረግ
- የተለዩ ክፍተቶችን ለህዝብ ተዎካዮች፣ ለክልል ማስተባበሪያ፣ የዘርፍ ቢሮዎች እና የክልል ፕሬዚዳንት አማካሪ ማሳወቅ
- የሰቆጣ ቃል ኪዳን ተግባራት ተጨማሪ በጀት እንዲያገኙ፣ ከወረዳ አቅም በላይ ለሆኑ ችግሮች መፍትሔ ማፈላለግና መደገፍ

አባሪ ለ:

- ሁሉን አቀፍ የባለድርሻ አካላት ማስተባበሪያ እና አጋርነት አስተዳደር ዳሽቦርድ
- የመረጃ ክለሳ ጊዜ: በየወሩ

የሚካሄዱ የስብሰባዎች ዓይነቶች:

- የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል (NCB): በወረዳ ወይም በክልል
- የስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ (NTC): በወረዳ ወይም በክልል

የባለድርሻ ትንተና ሪፖርት በሚከተሉትን ቁልፍ አመልካቾች ላይ መሰረት ያደርጋል

- የስርዓተ ምግብ ላይ ያተኮሩ ፕሮጀክቶች ብዛት እና የሃብት መጠን
- ከስርዓተ ምግብ ጋር ተዛማጅ የሆኑ ፕሮጀክቶች ብዛት እና ሃብት መጠን
- የሰቆጣ ቃልኪዳን ስትራቴጂክ ዓላማዎች መሰረት አድርገው እየተፈፀሙ ያሉ ፕሮጀክቶች ብዛት
- የ ሰቆጣ ቃልኪዳን ቁልፍ ተግባራት ብዛት
- በኢንቨስትመንት መጠን ወይም ቁርጠኝነት ከፍተኛ አምስት ፈፃሚዎች ዝርዝር
- የሴት ተጠቃሚዎች ብዛት
- ከ2 ዓመት በታች ለሆኑ ህጻናትን ትኩረት ሰጥተው ያካተቱ ፕሮጀክቶችን ብዛት
- የማስፈጸሚያ ሃብትና /የገንዘብ እጥረት

የፋይናንስ ትንተና:

ለስርዓተ ምግብ ተኮር እና ተዛማጅ ተግባራት በሰቆጣ ቃልኪዳን አላማዎች፣ በሃብት ምንጭ ፣ በወጪ አይነት በአላማ የተመደበ ጠቅላላ ሃብት፣ በዋና ዋና መለኪያዎች የተቃኘ አፈፃፀም እንዲሁም በበጀት አመቱ ለስርዓተ ምግብ ማስፈጸሚያ በወረዳ የጸደቀ አዳዲስ ፕሮጀክቶች ብዛት፡

አባሪ ሐ፡

**ቢጋር፡** ክልላዊ የስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል

**የኮሚቴዉ አባላት፡** የክልል ቢሮ ተወካዮች፣ ዋና ዋና የስርዓተ ምግብ ፈፃሚ አጋር ድርጅቶች፣ ለጋሽ ድርጅቶች፣ እና የግል ተቃማት

**ሰብሳቢ፡** የክልሉ ፕሬዚዳንት ወይም የፕሬዝዳንቱዋ ተወካይ

**አስተባባሪ፡** የክልሉ ፕሮግራም ማስተባበሪ ክፍል ፕሮግራም ማኔጀር እና የክልሉ መንግስት የስርዓተ ምግብ ተጠሪ

**የሰብሳቢ ጊዜያት፡** በየሩብ አመቱ

**ተግባርና ኃላፊነቶች፡**

- በክልሉ ውስጥ የስርዓተ ምግብ ፕሮግራሞች ላይ አጠቃላይ አመራር ይሰጣሉ
- የወረዳ የአፈጻጸም ሪፖርቶችን መገምገም
- ዘርፈ ብዙ አጋር ድርጅቶችን፣ ለጋሽ ድርጅቶችን፣ የመንግስታዊ እና የግል ፈጻሚ አካላትን ቅንጅታዊ አሰራር ማስተባበርና መምራት፤
- የስርዓተ ምግብ ሀብት ምደባና አጠቃቀም ትንተና ሪፖርት መገምገም
- በወረዳ ውስጥ ለሰቆጣ ቃልኪዳን ቁልፍ ተግባራትን ለመፈጸም የሚያስችል ሃብት ማሰባሰብና አጠቃቀሙን መከታተል
- የሰቆጣ ቃል ኪዳን ስትራቴጂያዊ ዓላማዎችና ተግባራት እንዲሁም የአጋርነት ዳሽቦርድ ጨምሮ አፈጻጸሙን ይገመግማል

- ዋና ዋና የአፈጻጸም ጉዳዮችን መገምገም ና የመፍትሄ አቅጣጫ ማስቀመጥ
- በአጋር ድርጅቶች መካከል ቅንጅታዊ አሰራርን እና ትብብርን ያመቻቻሉ
- አጋር ድርጅቶች ወቅታዊ/ቤጊዜው ሪፖርት ለወረዳ እንዲያደርጉ ያመቻቻሉ
- በየአጋር ድርጅቶች መካከል የቅንጅታዊ አሰራርን እና ትብብርን ያመቻቻሉ
- አጋር ድርጅቶች በጊዜው ሪፖርት ለወረዳ እንዲያደርጉ ያመቻቻሉ
- በወረዳዉ ስርዓተ ምግብ ጉዳዮች ላይ ጥብቅና መቆም/ድጋፍ መስጠት እና በተለያዩ ባለድርሻ አካላት መካከል ግንኙነት መገንባት
- የ ሰቆጣ ቃልኪዳን ስትራቴጂ እና ዝርዝር እቅድ ማዘጋጀት፤
- በተለየ ሁኔታ የሰቆጣ ቃልኪዳን ቅንጅታዊ ስራ ውጤታማነት ይገመግማሉ
- ዓመታዊ የሥራ ዕቅድ እና በጀት፣ የግማሽ-እና ዓመታዊ ሪፖርት መገምገም እና ማጽደቅ

አባሪ መ፡

**ቢጋር፣ የወረዳ የስርዓተ ምግብ ቴክኒክ ኮሚቴ (WNTC)**

**የኮሚቴዉ አባላት፡** የሴክተር ዕ/ቤት ፣ ዋናዋና የስርዓተ ምግብ ፈፃሚ የአጋር ድርጅቶች፣ ተጠሪ

**ሰብሳቢ፡** የወረዳው የግብርና ወይም የጤና

**የስብሰባው አስተባባሪ፡** የወረዳዉ የስርዓተ ምግብ ተጠሪ

**የመሰብሰቢያ ጊዜያት፡** በየወሩ

- ለወረዳው ስርአተ ምግብ ማስተባበሪያ አካል ቴክኒካዊ የምክር አገልግሎት ይሰጣል ፤
- የእያንዳንዱን ሴክተር ዕቅድ ማጠናከርና አንድ ወጥ የሆነ የወረዳ ስርዓተ ምግብ ዕቅድ ማዘጋጀት
- ዓመታዊ ዕቅዱን ወደ ሩብ እና ወርሃዊ ዕቅድ በመቀየር ማዘጋጀት፤
- በሰቆጣ ቃል ኪዳን ዕቅዱ ፍኖተ ካርታ መሰረት ተግባርነት በበቂ ስፋት እና ጥልቀት የተያዙ ዲላማዎችን ለማሳካት በሚችል መልኩ መካተታቸውን ማረጋገጥ
- የሰቆጣ ቃልኪዳን ፕሮጀክቶች ዕቅድ፣ ማሳተባበር፣ መከታተልና፣ መገምገም
- በየሴክተሩና ፈፃሚ ደረጃዎች ለውጥ ሊያመጡ የሚችሉ ተግባራትንና ሃሳቦችን መለየት
- ለወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የሩብ ዓመት፣ የግማሽ ና ዓመታዊ ሪፖርት ያዘጋጃል
- ለተጨማሪ የሙከራና ተፈጻሚነት በምርጥ ሃሳቦች ዙሪያ መረጃ መሰብሰብና መሰነድ
- ምርጥ ተሞክሮዎችን ለይቶ ለሚመለከታቸው ያጋራል ወይም RPDU በኩል ለሌሎች ወረዳዎች ያጋራል

- የማህበረሰብ ደረጃ መማማርያና ሰርቶ ማሳያ እና የቀበሌ አስተዳደር ቡድኖች ድጋፍ ይሰጣሉ
- በወረዳው ውስጥ ሊንሱ የሚችሉ ጥያቄዎች፣ መጠይቆች፣ የተሳሳተ አመለካከት፣ ወዘተ ምላሽ እንዲያገኙ ይሰራል
- በከፍተኛ አመራር ውሳኔ የሚያስፈልጋቸው ለወረዳው ስርዓተ ምግብ ማስተባበሪያ አካል በማስተላለፍ የውይይት ነጥቦች ለይቶ ይይዛል።
- ምርጥ ልምዶችን፣ የዘርፍ ስኬቶችን በዝርዝር በማዘጋጀት እና የወደፊት እቅድና ትግበራ እንዲጠቅም እዲሁም እውቅና እንዲያገኝ ለወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ማስተላለፍ።

አባሪ ሠ:

**የክልሉ የስርዓተ ምግብ የቴክኒክ ኮሚቴ አደረጃጀት**

**ሰብሳቢ:** በክልሉ መንግስት ፕሬዚዳንት የሚወከል ይሆናል

**የስብሰባው አስተባባሪ / አደራጅ:** የክልሉ የስርዓተ ምግብ ተጠሪ እና RPDU ፕሮግራም አስተባባሪ

**የመስብሰቢያ ጊዜ:** በየወሩ

- ለክልሉ ስርአተ ምግብ ማስተባበሪያ አካል ቴክኒካዊ የምክር አገልግሎት ይሰጣል
- የእያንዳንዱን ሴክተር ዕቅድ ማጠናከርና አንድ ወጥ የሆነ ስርዓተ ምግብ ዕቅድ ማዘጋጀት
- ዓመታዊ ዕቅዱን ወደ ሩብ እና ወርሃዊ ዕቅድ በመቀየር ማዘጋጀት፤
- ዕቅዱ በሰቆጣ ቃል ኪዳን ፍኖተ ካርታ መሰረት ተግባራት በበቂ ስፋት እና ጥልቀት የተያዙ ዒላማዎችን ለማሳካት በሚችል መልኩ መካተታቸውን ማረጋገጥ
- የሰቆጣ ቃልኪዳን ፕሮጀክቶችን ማቀድ፣ ማሳተባበር፣ መከታተልና፣ መገምገም
- በየሴክተሩና ፈፃሚ ደረጃዎች ለውጥ ሊያመጡ የሚችሉ ተግባራትንና ሃሳቦችን መለየት
- ለክልሉ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል የሩብ ፣ የግማሽና ዓመታዊ ሪፖርት ያዘጋጃል
- ለተጨማሪ የሙከራና ተፈጻሚነት በምርጥ ሃሳቦች ዙሪያ መረጃ ያሰባስባል፤ ይሰንዳል
- ምርጥ ተሞክሮዎችን ለይቶ ለሚመለከታቸው ያጋራል፤ ወይም RPDU በኩል ለሌሎች ወረዳዎች ያጋራል።
- ለወረዳዎች ድጋፍ መስጠት

- በክልሉ ውስጥ ሊገኙ የሚችሉ ጥያቄዎች፣ የተሳሳቱ አመለካከቶችን፣ ወዘተ ምላሽ እንዲያገኙ ይሰራል
- በከፍተኛ አመራር ውሳኔ የሚያስፈልጋቸውን ለክልሉ ስርዓተ ምግብ ማስተባበሪያ አካል በማስተላለፍ የውይይት ነጥቦች ለይቶ ይይዛል.
- ወረዳዎች የሰቆጣ ቃል ኪዳንን ከሌሎች ፕሮግራሞች ጋር በማገናዘብ እንዲያቅዱና እንዲተገብሩ መደገፍና መከታተል

አባሪ ረ:

የሰብሰባ አጀንዳ.....

አጀንዳ.....

የወረዳ ወይም ክልል .....

የሰብሰባ ቀን.....

1. የአጋር ድርጅቶች አፈጻጸም እና አጋርነት ዳሽቦርድ ተግባራዊነት መገምገም
2. የሰቆጣ ቃልኪዳን ስትራቴጂያዊ ዓላማዎች እና ዓብይ ተግባራት አፈጻጸም መገምገም
3. በአፈፃፀም ወቅት እያጋጠሙ ያሉ ፈታኝ ሁኔታዎችን ወይም ችግሮች ላይ መወያየት እና ግምገማ / የመፍትሄ ሃሰብ ማመንጨት
4. የባለድርሻ አካላት ዝርዝር መረጃ ቻት ወቅታዊ መደረጉን መገምገም
5. ሀብት ምደባና እና ሀብት አጠቃቀም መገምገም - የፋይናንስ ትንተና ዳሽቦርድ መከታተል
6. አዳዲስ በወረዳዎች የጸደቁ ፕሮጀክቶች ላይ ውይይት ማድረግ
7. በማህበረሰብ መማማርያና ሰርቶ ማሳያ ተግባራት ዙሪያ ማንኛውም ጉዳይ ላይ ይወስናሉ
8. እና ሌሎችም



አባሪ ሰ:

**የሰቆጣ ቃልኪዳን 10 ስትራቴጂካዊ ዓላማዎች:**

1. ከሁለት ዓመት በታች ለሆኑ ሕጻናትን፣ መቀነጨርን ማስወገድ ሥርዓተ ምግብ ሁኔታ ማሻሻል
2. አመቱን ሙሉ 100% የምግብ አቅርቦትን ማረጋገጥ
3. የአርሶ አደሩን ምርታማነትና የገቢ ሁኔታ ማረጋገጥ
4. ድህረ ምርት አጠቃቀም ብክነት ዜሮ ማድረግ
5. ዘላቂ የምግብ ስርዓት ማስተዋወቅ፣ ፈጠራን መበረታታት (በአየር ንብረት ዙሪያ)
6. የንጹህ ውሃ ተደራሽነትና የአካባቢ ንፅህና አጠባበቅ ሙሉ ለሙሉ ተደራሽ ማድረግ
7. በትምህርት ቤቶች የህፃናትን ጤናና የአመጋገብ ስርዓተ ሁኔታ ማሻሻል
8. የምግብ ዋስትና ፕሮግራም በሚካሄድባቸው አካባቢዎች የነፍሰ ጡር እናቶችን፣ የሚያጠቡ እናቶችንና ልጆች የአመጋገብ ሁኔታን ማሻሻል
9. የፆታ እኩልነትን ማረጋገጥ፣ ሴቶችን ማብቃት እና የልጆች ጥበቃ ማሻሻል
10. ባለድርሻ አካላትን አቅም ማሰደግ፣ ቅንጅታዊ አሰራርን ማሻሻል

የ ሰቆጣ ቃልኪዳን 50 ስልታዊ ተነሳሽነት ዝርዝር

አባሪ ሸ

**የ SD ስልታዊ መተገበሪያ ዝርዝር**

1. ማህበረሰቡን መሰረት ያደረገ የአመጋገብ (CBN) ፕሮግራም ተግባራዊ ማድረግ
  2. የተጨማሪ ምግብ ፕሮግራሞች ማጠናከር
  3. በትምህርት ቤት የአመጋገብና የጤና አገልግሎቶች ማስፋፋት.
  4. በማህበረሰብ ደረጃ ተጭማሪ የአመጋገብ የምክር አገልግሎት ተቋም ግምገማ ማካየድ
  5. በተመጣጠነ ምግብ እና የጋራ የልጅነት በሽታዎች ቀደም ለይቶ ማወጣት አስተዳደር እስከ ልኬት ይቀይሩት.
  6. አመጋገብ በእናቶች, ልጅ እና የቤተሰብ ዕቅድ, ክትባት እና የልጅነት በሽታዎች አስተዳደር ጨምሮ በጉርምስና የጤና ጣልቃ የመላኪያ አጠናክር.
  7. ማኅበራዊ እና የባህርይ ለውጥ መገናኛ (SBCC) ዘመቻ ለመተግበር ይገንቡ እና ባለብዙ ሰርጥ
  8. አቅም ግንባታ
  9. ምርት እና ፍራፍሬ እና አትክልት ፍጆታ መጨመር.
  10. ምርት እና ዋና ሰብሎች እንዲሁም በጥራጥሬ ውስጥ ፍጆታ መጨመር.
  11. ምርት እና ወተት (በዋነኝነት ፍየል) የወተት ምርቶች ፍጆታ መጨመር
  12. ምርት እና ቀይ ስጋ እና የስጋ ምርቶች ፍጆታ መጨመር
  13. ምርት እና የዶሮ እና የዶሮ ምርቶች ፍጆታ መጨመር.
  14. ምርት እና ዓሣ ዓሣ ምንጭ ምግቦችን ፍጆታ መጨመር.
  15. ምርት እና ማር ማር ምርቶች ፍጆታ መጨመር.
  16. የእንስሳት መኖ አቅርቦት ማሻሻል
  17. የእንስሳት ጤና አገልግሎቶችን ማሻሻል
  18. AITCs 20 ሂክታር ያቋቁማል,
  19. የሳተላይት ሠርቶ ጣቢያዎች መካከል 0.5 1 ሂክታር መስርት
  20. የግብርና ምርቶች የገበያ እድል ፍጠር
  21. ዘመናዊ ድህረ ምርት ቴክኖሎጂዎች ያስተዋውቁ
  22. የውሃ ቴክኖሎጂዎች እና መፍትሔዎች ባንክ ያቋቁማል,
  23. ጨምሮ የመስኖ አካባቢ ሸፋን
- አካላዊ የሆነ ሕይወታዊ የአፈርና ውሃ ጥበቃ ጋር መታከም
24. ጨምሮ ቦታዎች
- እድሳት የኃይል ምንጮች

25. ጭማሪ መዳረሻ አጠቃቀምና ሽፋን
26. ጨምር የተጠበቀ እና በቂ ውሃ አቅርቦት ሽፋን
27. ጨምር ጽዳትና ሽፋን
- ንፅህና ልምዶችን ያስተዋውቁ
28. የትምህርት WASH ፕሮግራም 29 ስኬል እስከ
30. ማቋቋም, ተከኔ ወንዝ ተፋሰስ ባለስልጣን
31. በቤት አድጓል የትምህርት ቤት ምግብ ፕሮግራም ያስተዋውቁ
32. የትምህርት ቤት WASH ፕሮግራም ያስተዋውቁ
- የትምህርት ቤት የጤና እና የአመጋገብ 33. በስምምነት እስከ ትግበራ
- የተከኔ ወንዝ ተፋሰስ ውስጥ ተጨማሪ ወረዳዎች ለመሸፈን 34. ስኬል እስከ ሴፍቲኔት 4
35. ሥርዓተ ምግብና የማህበራዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራሞችን በማስፈጸም ያስተዋውቁ
36. ብድር, እርዳታዎችን, የማይክሮ ፋይናንስ አገልግሎቶች እና ሌሎች የገቢ ማስገኛ ተነሳሽነት አቅርቦት ያስተዋውቁ
- ሁሉም ተጋላጭ ቡድኖች መሠረታዊ የአመጋገብ አገልግሎቶች 37. ጨምር መዳረሻ
38. ስኬል እስከ ትግራይ ሶሻል ጥሬ ገንዘብ ማስተላለፍ ፕሮግራም ሴቶች
39. ጨምር የኢኮኖሚ የማብቃት ሴቶች
40. ጨምር ማህበራዊ የማብቃት ምግብ ፍትሃዊነት እና የልጆች ጥበቃ ላይ
41. ጭማሪ ማህበረሰብ ግንዛቤ እና ተሳትፎ
42. የልጆች ጥበቃ ያስተዋውቁ
43. በየደረጃው የሴክተር የሥራ ዕቅድ ውስጥ የተመጣጠነ ማቀናጀት
44. የባለድርሻ አካላት ተሳትፎ እና የሁለት ማሰባሰብ
45. / ያቋቁማል, በሁሉም ደረጃዎች የተመጣጠነ ማስተባበር አካል መዋቅር ማጠናከር
46. እውቀት እና ቴክኖሎጂ ሽግግር
47. በወረዳ ደረጃ ማህበረሰብ ላብ ማቋቋም,
48. የመጀመሪያው 1000 ሲደመር ማህበራዊ እንቅስቃሴ ተግባራዊ ማድረግ
49. የፕሮግራሙ ውጤታማ አፈፃፀም ለ PDU's አቅም መገንባት
50. ዲዛይንና እና ጠንካራ አፈፃፀም አስተዳደር ስርዓት ለመተግበር

አባሪ ቀ:

በሁሉም ደረጃ ልንጠቀምበት የምንችል የቃለ ጉባዔ አይደለም

የወረዳ ስርዓተ ምግብ አስተባባሪ አካል ወይም ስርዓተ ምግብ ኮሚቴ የመደበኛ ስብሰባ ቃለ ጉባዔ

ቀን በኢትዮጵያ አቆጣጠር : \_\_\_\_\_

ቦታ: \_\_\_\_\_

ስብሰባው የጀመረበት ሰዓት \_\_\_\_\_

ስብሰባው ያለቀበት ሰዓት \_\_\_\_\_

የተሳታፊ አባላት

1.

2.

3.

ፈቃድ የተሰጣቸው

1.

2.

3.

በስብሰባው ያልተሳተፉ

1.

2.

የቀረቡ አጀንዳ

1.

2.

3.

ቁልፍ የውይይት ጉዳዮች እና ውሳኔዎች

1.

2.

**የአጀንዳ እና የውሳኔ ነጥቦች ማጠቃለያ ጊዜ**

አጀንዳ	ሴክተር / ፕሮጀክት / ፕሮግራም / ፈጻሚ አካል	የቀረበ/የተሰራ	የተለዩ የውይይት ነጥቦች	የተለዩ ዋናዎና ነጥቦች	ኃላፊነት የሚወስደው አካል	የመጨረሻ ትግበራ/ማስረከቢያ ቀን

--	--	--	--	--	--	--

አባሪ በ:

1. ባለድርሻ አካላት ልዩታና ትንተና መሳሪያ(SMT)
2. የፌደራል ጤና ጥበቃ የተዘጋጀ የማህበረሰብ መማማርያ ና ሰርቶ ማሳያ ሰነድ

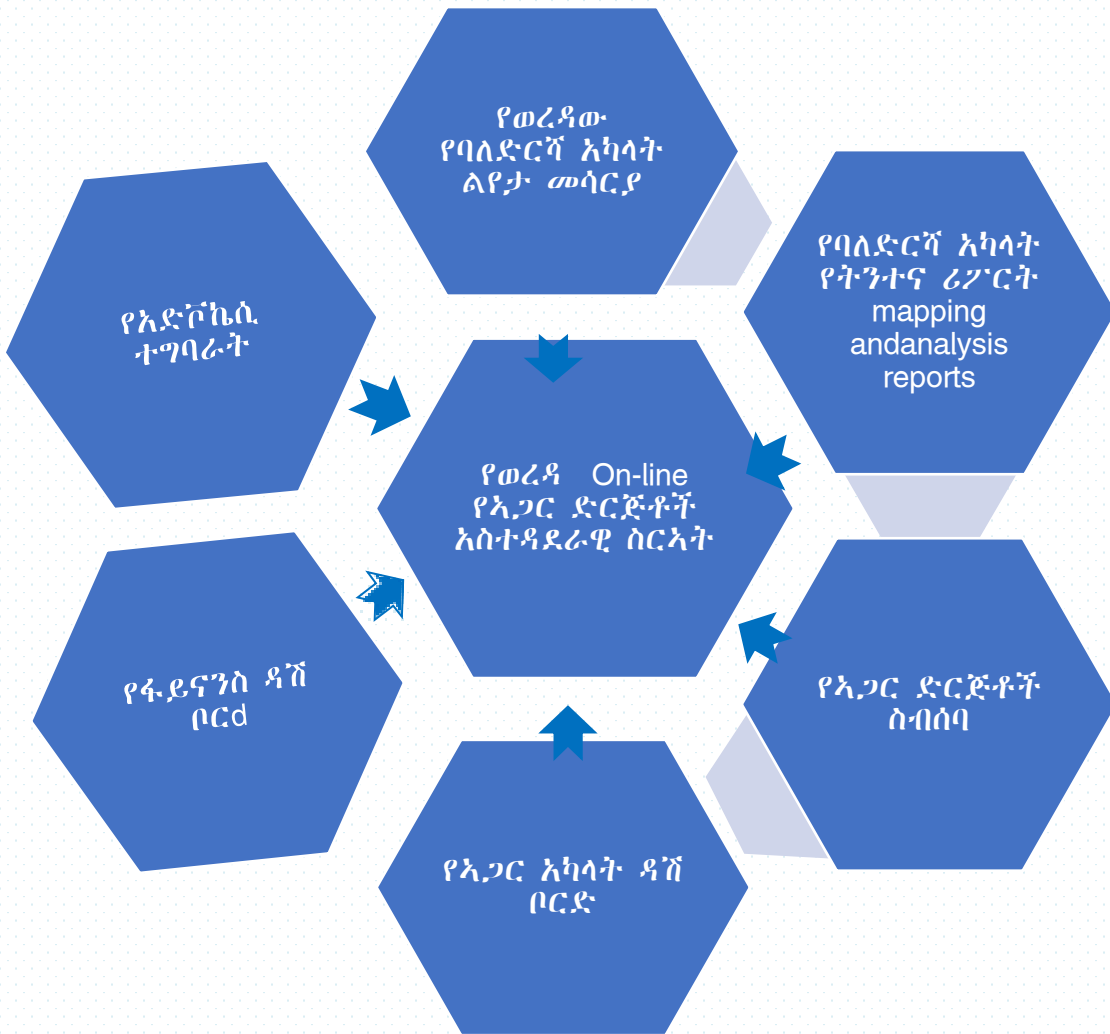
አባሪ ቸ:

**ባለድርሻ አካላት ስራ አመራር መረጃ ቻት**

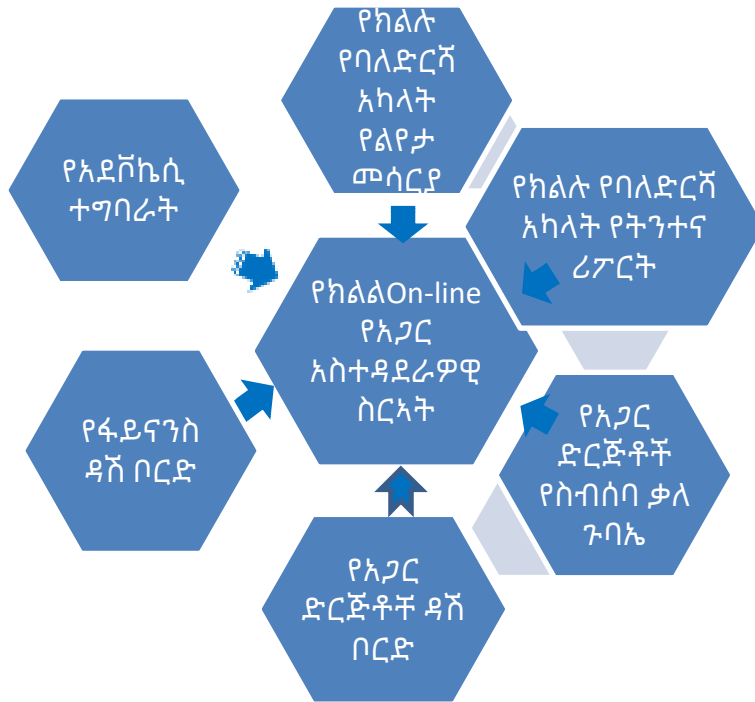
ባለድርሻ አካላት የስራ አመራር መረጃ ቻት (PMDS) የሚያካትተው ባለድርሻ አካላት ልዩታና ትንተና፣ መሳሪያ (SMT) የፋይናንስ ምደባ ፣ክትትል፣ አጠቃቀም እና ትንተና መሳሪያ የአጋርነት አፈጻጸም መለኪያ ዳሽቦርድ ፣ የክትትል ቸክሊስት የመሳሰሉን ያካትታል ።

በወረዳ ደረጃ የአይቲ ስርዓት በሚሰራበት ቦታ መረጃው በ online የሚሞላ ይሆናል። ይህ በሌሊት ወረዳዎች ምቹ ሁኔታ እስኪፈጠር ድረስ በማንኛውም (በወረቀት ላይ) የሚሰሩ ይሆናል ።

ክልል ወረዳና የሰቆጣ ቃልኪዳን የፕሮግራም ማስተባበሪያ ክፍል online ተግባራዊ ማድረጊያ መመሪያ ይኖራቸዋል ይህ የመረጃ ቻት በክልልና በወረዳ ደረጃ ያለውን አፈጻጸም ለመከታተልና ቅንጅታዊ አሰራርን ለመገምገም ያስችላል



**ክልላዊ ላይ-መስመር አጋርነት አስተዳደር ሥርዓት: ቅኝት**





ማጣቀሻ:

ልምምድ ውስጥ የተመጣጠነ ምግብ (እሁድ) የሚተልቁ፡ ርሱ፡ 2014 Feb በርካታ ባለድርሻ አካላት መሳተፍ

የ ረሃብ ፕሮጀክት፡ ለሁሉም አቀፍ Advocacy, የታ-ተኮር, ልማት-መር የማህበረሰብ ልማት, 2014 የካቲት

ብሔራዊ የተመጣጠነ ምግብ ፕሮግራም ባለብዙ ዘርፍ የሆኑ የትግበራ መመሪያ, 2016 ሰኔ

Seqota መግለጫ፡ ፈጠራ ደረጃ ኢንቨስትመንት ፕላን 2017-2020, 2018 ጥር

ኢትዮጵያ ውስጥ በማህበረሰብ ደረጃ በጤና እና በግብርና ሠራተኞች የተመጣጠነ የስልጠና ማኑዋል; ተስፋዬ ኃይሉ (EPHI), Masresha ተሰማ (EPHI), Mariama Fofanah (ሲ.አይ.ፒ) እና ዘላለም ለማ (ILRI);

የኢትዮጵያ የህዝብ ጤና ተቋም (EPHI), ዓለም አቀፍ ድንች ማዕከል (ሲ.አይ.ፒ) እና ዓለም አቀፍ የእንስሳት ምርምር ኢንስቲትዩት (ILRI)

Seqota መግለጫ፡ የፌደራል ፕሮግራም መላኪያ ዩኒት; የማህበረሰብ ላብ አፈፃፀም መመሪያ, 2018 ግንቦት

የተመጣጠነ ወደ ባለብዙ ዘርፍ አተያይ፡ ትንተና እርምጃ ወደ፡ ፀሐይ ዓመታዊ ለማሰባሰብ, ኒው ዮርክ, መስከረም 2013; Reach በ

ቁልፍ ውሎች የቃላት:

**የማህበረሰብ ሙከራ:** አንድ የማህበረሰብ ላብ አቀራረብ እንደዚህ መሆን እና ስኬታማ የፈጠራ የሚተልቁ በፊት አብራሪ ሚዛን ላይ ለሙከራ ፈጠራዎች በመሞከር እንደ ውስብስብ እና የብዝሃ-ልኬት ችግሮች ፈጠራ መፍትሔ ለማግኘት በትብብር እየሰራ ሁሉ በወረዳ ደረጃ ባለድርሻ አካላት ጋር የተያያዘ አንድ ባለብዙ ዘርፍ መድረክ ነው. የማህበረሰብ ላብ በወረዳና ቀበሌ ደረጃ ላይ ሁለቱም ይመሠረታል.

**ለጋሾች:** ለጋሾች እርምጃዎች መከናወን ለመፍቀድ የገንዘብ ድጋፍ ይሰጣሉ. ቁልፍ ለጋሾች የብዙሀን እና የሁለትዮሽ ድርጅቶች, በሚያምነው እና መሠረቶች ማካተት እንዲሁም ደግሞ መንግስት ራሱ ያካትታሉ. አንዳንድ ጊዜ አንድ ለጋሽ ደግሞ ሊባባስ ነው.

**የኢትዮጵያ በጀት ዓመት:** መቁጠሪያው ዓመት ሐምሌ 7 ኛ ለማጥፋት የሒሳብ እና በጀት ዓላማዎች የኢትዮጵያ መንግስት የሚጠቀሙበት ጊዜ,

**ፈጻሚ አጋሮች (የአይፒዎች):** ፈጻሚ አጋሮች የመንግስት ዘርፍ መንግስታዊ እና ለጋሽ በርካታ ድጋፍ ጋር, አውራ በሆነበት እርምጃ በመተግበር ረገድ ግንባር ድርጅቶች ናቸው.

**የተመጣጠነ ምግብ ሚስጥራዊነት የእርምት እርምጃዎች** የተመጣጠነ-ትብ ጣሌቃ የአመጋገብ ላይ ቀጥተኛ ተፅዕኖ ያላቸው እና እንደ በግብርና እንደ ጤና ይልቅ በሌሎች ዘርፎች በኩል አሳልፎ ናቸው እነዚህ ናቸው; ትምህርት; እና ውሃ, የአካባቢ ንጽህና, እና ፅዳት ዘርፎች. ምሳሌዎች የምግብ ሰብሎች የህይወት ታሪክ ምሽግ, ሁኔታዊ የገንዘብ ዝውውር, እና ውኃ እና ሳኒቴሽን መሠረተ ማሻሻያዎችን ያካትታሉ. (ምንጭ: USAID); የተመጣጠነ-ትብ ጣሌቃ ዘርፎች ሰፊ ክልል የተመጣጠነ ግቦች እና እርምጃዎች ያካተተ በማድረግ የተመጣጠነ ያለውን መሰረታዊ እና መሠረታዊ ምክንያቶች አንዳንድ መላክ ይችላሉ. በተጨማሪም አመጋገብ-ተኮር ጣሌቃ የመላኪያ መድረኮች ሆነው ማገልገል ይችላሉ.

**የአመጋገብ ሃብት:** መርጃዎች አመጋገብ ተኮር እና የተመጣጠነ ስራ እንቅስቃሴዎች እና ጣሌቃ የተመደበው

**የተመጣጠነ ምግብ የተወሰኑ ገብነት:** የተመጣጠነ-ተኮር ድጋፎች እንደ በቂ ምግብ እና የአመጋገብ ቅበላ, አመጋገብ እና የሚንከባከቡ ልምዶችን እና በሽታ ሕክምና እንደ ሕፃን የአመጋገብ የቅርብ የሚወስኑ ለመቅረፍ ሰዎች ናቸው. ምሳሌዎች ጥፋ ህፃን እና ወጣት ልጅ የአመጋገብ, micronutrient ድጎማ እና deworming ማስተዋወቅ ይገኙበታል. (ምንጭ; USAID) .; የተመጣጠነ-ተኮር ገብነት

መመገብ ልማዶች እና ምግብ መዳረሻ እንደ በቂ የአመጋገብ ቅበላ እና መነሻነት የሚቆጠሩ ምክንያቶች መካከል አንዳንዶቹ እንደ የተመጣጠነ ምግብ ያለውን አፋጣኝ መንስኤዎች, አድራሻ

**ዘርፎች:** ሙሉ የ SD ፕሮግራም ለማስፈጸም ለመሳተፍ ቁርጠኝነት ያላቸው የመንግስት ዘርፍ ሚኒስቴሮች.

**አገልግሎት አቅራቢዎች:** የመንግስት ዘርፍ ሚኒስቴር መስሪያ, የፌደራል እና የክልል SD ፕሮግራም አሰጣጥ መለኪያዎች, ለወረዳ አስተዳደሮች, ሴክተር ቢሮዎች እና የአመጋገብ ፕሮግራም አገልግሎት ይሰጣል ይህም ተግባራዊ አጋሮች ናቸው.

**የባለድርሻ:** ፕሮጀክት ወይም ፕሮግራም ውስጥ ፍላጎቶች ጋር ሰው, ቡድኖች ወይም ተቋማት. የ SD ያህል, ባለድርሻ በወረዳ እና በክልል ደረጃ ተግባራዊ አጋሮች ያመለክታል

**የባለድርሻ ትንተና:** የባለድርሻ ትንተና ፕሮጀክት ቁልፍ ባለድርሻ አካላት, ያላቸውን አስተዋጽኦ አንድ ግምገማ, እና እነዚህ መዋጮ ፕሮግራም ወይም ብሔራዊ ስትራቴጂ አጠቃላይ አፈፃፀም ላይ ተጽዕኖ መንገዶች መካከል ስልታዊ መለያ ግምገማ ነው.

**የባለድርሻ ካርታ:** አንድ የባለድርሻ ካርታ ውጤቶች ለ ብሔራዊ ስትራቴጂ አፈፃፀም ለመደገፍ ሲሉ ብሔራዊ ፕሮግራም, ያላቸውን ፍላጎት, ወቅታዊ መዋጮ, እና እምቅ ተሳትፎ ውስጥ ባለድርሻ አካላት (ማለትም ተቋማት) ለይቶ አንድ ባለድርሻ አስተዳደር መሳሪያ ነው.

**የባለድርሻ ጉድገት:** የባለድርሻ ካርታ ለማብራራት እና ብሔራዊ ስትራቴጂ ውስጥ ፍቺ እንደ አስተዋጽኦ ሀብቶች, የቴክኒክ ድጋፍ, እና እንቅስቃሴዎች አፈፃፀም በ በንቃት ብሔራዊ ፕሮግራም ውስጥ የሚሳተፉ ከተለያዩ ባለድርሻ ለመመደብ ጥቅም ሂደት እና ቪዥዋል መሣሪያ ነው. የባለድርሻ ካርታ ስራ አካላት አስተዳደር ሂደት ጋር መርዳት.

**የባለድርሻ ጉድገት መሣሪያ:** ይህ እነርሱ ተሳታፊ ናቸው ቦታ ፕሮጀክት / ፕሮግራም ውስጥ የ SD እና NNP-II, አስተዋጽኦች የእነሱን ደረጃ, እንዲሁም አስፈላጊ አስተዋጽኦ ሰዎች በአንድ በተወሰነ አካባቢ የሚገኙ ሁሉም ባለድርሻ አካላት ይቀርጻል አንድ መሣሪያ ነው.

**አካላት ተሳትፎ:** ሥራ ፍቺ አድማስ ፍጥረት እና የቅጣት ይመራዋል የሆነ የትብብር ውሳኔ አሰጣጥ እና አፈጻጸም አስተዳደር ሂደት ውስጥ ተሳታፊዎች እንደ ባለድርሻ መጠቀም

**ኃላፊነት ሚኒስቴር:**ኃላፊነት የሚኒስቴር ድርጊት አስተዳደር ውስጥ ግንባር ቀደም ሚና መውሰድ ሰዎች ናቸው. እነርሱ አመጋገብ-ተኮር ወይም የጤና ጋር የተዛመዱ ናቸው እንደ እርምጃዎች መካከል አብዛኞቹ የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ሥር ናቸው

**የማቀጨጭ:** አንድ ሕፃን ከታች ጊዜ የማቀጨጭ የሰደደ የተመጣጠነ አንድ ጠቋሚ ነው የሚለካው ነው "ቁመት-ለ-ዕድሜያቸው." የማቀጨጭ የሚከሰተው ሲቀነስ ሚዲያን ቁመት-ለ-ዕድሜ የማጣቀሻ ህዝብ ከ ሁለት መደበኛ የሚያፈነግጡ

**ከማባከን:**ክሳትን አጣዳፊ የተመጣጠነ አንድ አመልካች ነው "ክብደት-ለ-ቁመት" የሚለካው ነው. አንድ ልጅ የማጣቀሻ ሕዝብ አማካይ ክብደት-ለ-ቁመት ከ ሁለት መደበኛ ልዩነቶች ሲቀነስ ከታች ጊዜ የሚያባክኑ የሚከሰተው

